

Nu topper nedturen 4

Fokus på læring 5

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

18
06.11.06

Ytringsfriheden

– hvordan har den det på universitetet og andre offentlige arbejdspladser?

Tema 7, 8 & 9

ANDERS ENGHAVE, SYSTEMADMINISTRATOR
De ansatte er bange for at få ørerne i maskinen, så de tier stille. Her kunne fagforeningen godt støtte mere op om folk.

MAIKEN M. KORSGÅRD, STUD.SCIENT.
Danskerne foretrækker at løse problemerne internt frem for at gå til medierne. Vi kan ikke lide at blæse tingene op.

DAN BANG, STUD.MAG.
Man skal ikke lulle sig ind i en forestilling om, at vi praktiserer ytringsfrihed i Danmark, bare fordi vi har det godt.

ANITA MARIA ROMEO, STUD.MAG.
Det er banalt, men folk er bange for at miste deres job og blive stemplet som en person, ingen vil ansætte.

KARSTEN OLSEN, STUD.MAG.
Jeg synes ikke, det er underligt, at folk holder munden lukket. Det er dumt at sætte sig selv i farezonen.

KRISTOFFER LIPPERT, WEBREDAKTØR
Folk er mere loyale over for arbejdspladsen, end de rent juridisk har pligt til at være.

METTE E. GRAVERSEN, STUD.MED.
Ytringsfriheden bliver ikke brugt ret meget herhjemme, fordi vi føler os forpligtede over for arbejdspladsen og kollegerne.

STEFFEN BRANDORFF, INSTITUTLEDER
Der mangler retningslinjer. Jeg mener, man skal kunne ytre sig om hvad som helst, men aldrig bruge sit forskernavn politisk.

MICHAEL BJØRN, INGENIØRASSISTENT
Nogle steder står det lidt trægt til. Måske fordi embedsmændene er fra en tid, hvor man ikke var åben mod offentligheden.

REBECCA SINNATHAMBY, STUD.MED.
Det er de færreste, der går til medierne med det samme, men det er også rart nok, at vi ikke har amerikanske tilstande herhjemme.

CECILIE BONDERUP, STUD.MAG.
Der er ikke mange, der tør tage chancen og sige deres mening. De frygter at stå alene med deres kritik.

STEEN HAGELQUIST, TEKNIKER
Det er afhængigt af folks ambitioner. Hvis man vil op i hierarkiet, skal man nok lære at holde sin mund lukket.

TINA GUSTAFSSON, KONTORFULDMÆGTIG
Jeg håber, folk tør sige, hvad de mener. Det gør jeg for det meste, men det kommer selvfølgelig an på emnet.

Kan du klare byens sejeste job?

sms JPJOB til 1284 eller klik ind på jp.dk/jpjob

og hør nærmere om jobbet som telemarketingsælger

MORGENAVISEN
Jyllands-Posten

Ytringsfrihed – en grundsten

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen

På et universitet skal der være højt til loftet – så højt, at det i de fleste tilfælde er vanskeligt at få øje på det. Der skal være plads til diskussion og debat om det, der rører sig, for hvis debatten ikke kan begynde på et universitet, og hvis debatten ikke kan kvalificeres og udvikles af et universitet, så mister vi hurtigt en af vore grundlæggende eksistensberettigelser. Når der skal være et loft, så skyldes det, at også for ytringer må der være nogle regler og rammer. Vi har regler i landet for f.eks. ærekrænkelser og injurier, som jo griber ind i ytringsfriheden. Men ytringsfriheden kan også bruges på en så uhensigtsmæssig måde, at det kan få konsekvenser, uden at disse konsekvenser på forhånd er nedfældet i regler og love. Og her er vi sikkert ved kernen af diskussionen om ytringsfriheden: Hvordan udnytter vi bedst de vide frihedsrammer, vi har, loyalt og under ansvar?

Det er afgørende, at ledelsen på alle niveauer viser, at der plads til åben dialog og ytringsfrihed.

Det er godt, at emnet tages op. Jeg er også glad for, at den lille undersøgelse, som *CAMPUS* har foretaget, viser, at vi har loyale medarbejdere, der tænker sig om, og som også gerne vil være med til at påpege eventuelle konsekvenser, hvis ytringsfriheden indskrænkes.

Jeg tror, at den loyalitet, der udtrykkes, hænger sammen med, at Aarhus Universitet er en rigtig god arbejdsplads, som vi alle ønsker at gøre endnu bedre. Ledelsen har et stort ansvar for at være med til at skabe en arbejdsplads, hvor enhver kan udfolde sit talent – uanset hvilken rolle man spiller.

Men det betyder også, at vi har pligt til at ytre os, også gerne konstruktivt kritisk eller kontroversielt; men selvfølgelig under ansvar over for os selv, vores universitet og dets opgaver.

Når jeg skriver, at medarbejderne tænker sig om, så er det, fordi jeg hæfter mig ved det gode princip, at man først fører sin diskussion lokalt, før man går globalt (f.eks. i massemedierne). Jeg betragter det som at tænke sig om, og det er vi heldigvis gode til på universitetet. Derfor kommer det heller ikke bag på mig, at universitetsansatte sagtens kan skelne mellem retten til at ytre sig og pligten til at ytre sig – og at retten ikke altid skal bruges, men i stedet forvaltes under ansvar.

Det er jo interessant, at vi diskuterer ytringsfriheden, angiveligt fordi den bliver brugt for lidt, og ikke fordi den bliver brugt for meget eller forkert. Her tror jeg – som undersøgelsen også viser – at det er afgørende, at ledelsen på alle niveauer viser, at der plads til åben dialog og ytringsfrihed. Men hvordan gør man det? Jeg er overbevist om, at en af måderne, hvorpå man kan skabe og udvikle et åbent, dialogbaseret miljø, er at inddrage medarbejderne i, hvordan deres arbejdsplads skal se ud.

Et konkret eksempel på det håber jeg kan blive det arbejde med en ny strategi for Aarhus Universitet, som om kort tid sættes i gang. Det er ledelsens udtrykte ønske, at alle medarbejdere inddrages i dette strategiarbejde, og at det også bruges til at bringe de faglige medarbejdere på tværs af de fusionerede institutioner sammen.

Når alt dette er sagt, kan jeg godt tilstå, at jeg selv opfatter ytringsfriheden som afgørende for vidensfundet.

CAMPUS IN BRIEF

Loyal employees censor themselves

Employees of the University of Aarhus solve their problems in their own forum before approaching the media, feeling that there are limits to the opinions you can express. Also, several of those asked fear the consequences of public criticism of the University of Aarhus.

This was the result of a poll of a random sample of 50 members of the academic, technical and administrative staff.

The question of civil servants' freedom of speech has been debated in Denmark since mid-October, when the Joint Council for Salaried Employees and Civil Servants published the results of a questionnaire on freedom of speech among 2733 public servants. Among other things, it showed that only 10% had made use of their constitutional right to express themselves on matters regarding the workplace that they felt the public should know.

CAMPUS' poll shows that some of

the staff of the University of Aarhus fear for their positions if they are critical. A woman researcher says:

"I think it would have a negative effect on my position – depending, of course, on what you are commenting. Some leaders/deans can't accept any criticism of the workplace, so it might mean a downgrading in the hierarchy – unfortunately, I have seen a number of examples of this (even if the criticism was direct and not through the media). Rather keep people in place so the rank and file is quiet."

Apparently there is a consensus that there are limits to freedom of speech. Another woman researcher says:

"I feel that freedom of speech is one of the most important pillars of our society, but I also feel that accountability should be taken seriously. I think that self-censorship is positive, something all socially conscious people practise many times a day. You don't need to comment just because you have the

right to do so."

Most of the respondents felt that leaders should be in the forefront if freedom of speech is to be safeguarded at the University of Aarhus. A member of the technical and administrative group of personnel writes as follows:

"I suppose the first requirement is good leaders, who among other things encourage openness and discussion, and who listen and react appropriately to what they hear."

A few respondents also link their answers to the implementation of the new legislation on the universities.

"Because of the increased and stronger regulation by means of executive orders, regulations, and other sets of rules governing everything academic personnel do, it has become more important that the rights of staff, for instance freedom of speech, are formalised," writes a male member of the academic staff.

Søren Kjeldgaard / AU-Foto

The first revue put on by the aesthetic subjects, the Barracks Revue, saw the light of day to standing ovations and roars of laughter. But according to the group behind the performance, the applause will be heard all over Århus in only five years' time. The Barracks Revue will be the city's new revue, living up to the funniest in the country. The picture is from the sketch about the "Well of pigs" sculpture at the Århus City Hall. Here, the sow sings that she would rather have been the huge, strong "water dragon" on the city's central square, than a simple muddy pig.

Twenty-five million DKK for new PhD candidates

With an investment of DKK 25 million, the University of Aarhus is aiming to attract the best research talents in Denmark and abroad. Thus, in 2007, 150 aspiring young researchers can look forward to receiving one of the new special research scholarships of DKK 113,000 yearly for the first two years of the four-year PhD course. The Aarhus University Research Foundation is financing the scholarships, which can be sought by Danish and

foreign students in open competition. The scholarship can be sought by post-graduate students with four years of relevant studies, and who can thus begin the first phase of a research course of studies – the so-called 4+4 model.

"The PhD course is the key to placing Danish universities at the peak of the world elite. We want to recruit the best students – Danish or foreign – to our PhD courses as early as possible,"

says rector Lauritz B. Holm-Nielsen, who is also chairman of the board of the Aarhus University Research Foundation.

Minister for Science, Technology and Innovation Helge Sander has let it be understood that he would like to see 2000 new PhD candidates yearly on a national basis, and Lauritz B. Holm-Nielsen points out that a quarter of these should be at the University of Aarhus.

Cure for a dull season

The holidays are long gone, the days are getting shorter, and exams are approaching. Three factors that play a major role for stress and depression among students, according to psychologist and departmental head Marlis Dall at the Student Counselling Service in Aarhus, where many students seek

advice in October and November.

According to Marlis Dall, many people repress their problems during the long vacation period, but find them turning up for real now, when people start feeling the pressure of work and spend long days with only their books and thoughts to keep them company.

In general she advises people to structure their day, so that they have time for both work and to spend time with friends and fellow students, so that they always have a life to fall back on if studies are getting to be too much for them.

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne. Næste nummer udkommer 20. november. Deadline for indlæg 13. november kl. 10.00.

Redaktion: Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C

T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen. T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: Avistryk Nord A/S

ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Martin H. Damsgaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
mhd@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen,
studenterskribent
M: 6127 0977

Camilla Nissen Toftdal,
studenterskribent
M: 2220 9929

Turbo på talentplejen

25 mio. kr. fra Aarhus Universitets Forskningsfond skal i 2007 lokke flere dygtige ph.d.-studerende til universitetet. Bertel Nygaard fra ph.d.-foreningen på Humaniora hilser pengene velkommen, men frygter, at den nye såkaldte 4+4-model vil medføre dårligere forskerstuderende.

PH.D.-SATSNING

Med en investering på 25 mio. kr. satser Aarhus Universitet målrettet på at tiltrække de største forskertalenter i Danmark og i udlandet. Således kan unge forskerspirer i se frem til at få tildelt et af de særlige scholarstipendier på 100.000 kr. om året de første to år af den fireårige forskeruddannelse.

– Ph.d.-uddannelsen er nøglen til at føre de danske universiteter helt i toppen af verdenseliten. Vi ønsker at rekruttere de bedste studerende så

tidligt som muligt – danske som udenlandske – til vores ph.d.-uddannelser, siger rektor Laurit Holm-Nielsen.

Ny ph.d.-model

Det er Aarhus Universitets forskningsfond, der finansierer stipendierne, som kan søges af danske og udenlandske studerende i åben konkurrence. Stipendiet kan søges af studerende, der har fire års relevante studier bag sig, og som derfor kan begynde på første del af en forskeruddannelse efter den såkaldte 4+4-

model. Den model, hvor man begynder på ph.d.-uddannelsen allerede efter fire i stedet for kandidatuddannelsens femte år, har været afprøvet på Det Naturvidenskabelige Fakultet og kommer nu også til at gælde for amfundsvidenskab, Humaniora og geologi. Det mener Bertel Nygaard fra ph.d.-foreningen på Humaniora kan føre til dårligere forskerstuderende – stik mod hensigten.

– 4+4-modellen er overtaget direkte fra det naturvidenskabelige område, hvor den sikkert fungerer. Men det har overhovedet ikke været

diskuteret, om den også giver de bedste forskere inden for det humanistiske område, siger han.

Men kan de forske?

Bertel Nygaard finder det især bekymrende, at man efter 4+4-modellen bliver optaget uden at have skrevet speciale.

– På Humaniora er det specialet, der viser, om man har evner for at lave et selvstændigt ph.d.-projekt. Nu vil man rekruttere folk, uden at de i princippet har bevist, at de er egnede til at forske.

Han undrer sig over, hvorfor ph.d.-foreningen på Humaniora ikke har været taget med på råd af den task force, der har set på mulighederne for at indføre 4+4-modellen.

– Det virker, som om beslutningen har været givet på forhånd. Det undrer mig bare, at man ikke har ønsket at kigge nærmere på de erfaringer, de nuværende ph.d.-studerende under 4+4-ordningen har

gjort sig, siger Bertel Nygaard.

Dekanen er uenig

Dekan på Det Humanistiske Fakultet Odil Due forstår ikke Bertel Nygaards kritik.

– Vi har drøftet 4+4-ordningen i ph.d.-studienævnet, i Akademisk Råd, i institutlederkredsen, med forskerskolelederne, i Uddannelsesudvalget og i en særlig arbejdsgruppene nedsat med det formål. Vi indfører ordningen dels for at leve op til udviklingskontraktens mål om flere stipendiater og oprettelse af en graduate school og dels for at kunne udदानne yngre ph.d'er og endelig for at gøre kandidatstudierne bedre og mere spændende, siger hun.

Odil Due erkender, at specialet tidligere har været adgangsbilletten til et ph.d.-studium, men siger, at det godt kan lade sig gøre at spotte forskertalenterne, inden de har skrevet speciale.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

ÅRHUS-FORSKER OPDAGER HVALREKORD

Federico Pongiglione, bluWest

Ved tålmodigt at følge små flokke af næbhvaler og udstyre dem med mobiltelefonlignende minicomputere er det lykkedes adjunkt Peter Egelberg Madsen fra biologisk institut ved Aarhus Universitet at påvise, at næbhvaler rutinemæssigt sætter nye verdensrekorder for, hvor dybt havpattedyr kan dykke.

Hvalerne kan dykke næsten 1000 meter ned og holde vejret i op til 10 minutter ad gangen, og dyrene holder sig dermed neddykket længere og dybere end nogen andet kendt havpattedyr.

Under et tryk på op til 100 atmosfære og i komplet mørke finder hvalerne deres føde ved ekkolokalisering på samme måde som flagermus. Ekkolokalisering består i, at hvalerne udsender ultralyd og lytter sig frem til små blæksprutter og fisk ved hjælp af de ekkoer, der returnerer fra dem.

På billedet ses Peter Egelberg Madsen i færd med at sætte en minicomputer på en uvierts-næbhval i Middelhavet, mens Alessandro Occoncelli fra Woods Hole Oceanographic Institution i USA styrer båden. Minicomputeren sættes fast med fire små sugekopper og er programmeret til at falde af efter 10 minutter, hvor en indbygget radiosender gør, at den kan findes igen.

Det er så vanskeligt at sejle ind på en næbhval og få fastsat minicomputeren, at det normalt kræver en uges hårdt arbejde, før det lykkes. /hp

Loven har kvalt debatten

En rundspørge foretaget af dagbladet Information viser, at procent af lektorerne på Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og procent af lektorerne ved Aalborg Universitet (AAU) mener, at universitetsloven har forringet deres mulighed for at kritisere ledelsen og universitetet generelt. Desuden vurderer over procent af lektorerne på begge universiteter, at loven har forringet medarbejderindflydelsen.

Professor på Institut for Ledelse, Filosofi og Politik ved Copenhagen Business School Ole Lange siger til Information, at det skyldes den nye ledelsesform på universiteterne.

– Man har fjernet demokratiet og i stedet fået en ledelsesmodel, der er inspireret af de mest gammeldags ledelsesmodeller. Medarbejderne er blevet mere tilbøjelige til at holde kæft, fordi man er nervøs for sanktioner. Jeg kan godt forstå, at man ikke er meget for at lægge sig ud med et topstyret system.

Professor i offentlig forvaltning ved Københavns Universitet, immanuel Nudsen, siger, at resultatet af rundspørgen taler et klart og dyrt sprog.

– Amtlige svar tegner en tendens til, at det her er en gruppe af nedslåede medarbejdere. Man skal have en speciel motivation psykologisk betragtet for at tro på, at det her fører til bedre universiteter. Videnskabsminister Helge Andersen mener ikke, der er noget problem. Han konstaterer, at medarbejderne er repræsenteret på samtlige niveauer i universiteternes styrende organer.

– Det er ikke min opfattelse, at medarbejderne mulighed for at kritisere ledelsen er forringet ved universitetsloven. Medarbejderne har fortsat ret til at ytre deres synspunkter – også de kritiske. Og jeg vil da generelt opfordre universiteternes ledelser til at sikre en fortsat fri debat, siger Helge Andersen til Information. /hp

Firkløveret samlet

FUSION

Handelshøjskolen i Aarhus (AHS) og Aarhus Universitet (AU) sagde torsdag den 1. november ja til at fusionere. Dermed bliver det, som videnskabsminister Helge Andersen har omtalt som et stærkt midtjysk firkløver, en realitet den 1. januar 2007. De øvrige institutioner i firkløveret er Danmarks Jordbrugsforskning (DJF) og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU).

En svær fødsel

Men hvor fusionen mellem AU, DJF og DMU allerede blev meldt ud for en måned siden, har der været ført intense forhandlinger lige til det sidste med AHS.

– Det har været et meget langt og kompliceret forhandlingsforløb. Det har ikke kun været en forhandling

mellem parterne, men også et spørgsmål om at forankre aftalen i ministeriet. Det har selvfølgelig hjulpet, at der har været stor villighed fra alles sider til at finde en løsning, siger en meget tilfreds bestyrelsesformand for AU, Jens Bigum.

– Det har været en svær fødsel. Det skal det også være, når man nedlægger en mere end 100 år gammel institution. Nu bliver AU jo ikke nedlagt, men fortsætter som en selvstændig institution i det nye Aarhus Universitet, siger bestyrelsesformand Erik Højsholt og understreger, at netop selvstændighed har været et af kernepunkterne i forhandlingerne.

– Det er vigtigt, at man or at imødekomme dette har videnskabsministeren givet tilsagn om, at han vil foreslå en ændring af universitetsloven, så AU bliver en professionel school, en betegnelse

for en skole, der er rettet mod en bestemt profession eller et bestemt erhverv.

– Det betyder, at AU skulle have forskningsmidler i forbindelse med fusionen, er også løst. Fusionen muliggør nemlig, at staten kan købe AU's bygninger, der er vurderet til 100 mio. kr.

– Det betyder, at vi kommer ind i det nye universitet med en fri egenkapital, der er tilstrækkelig til at finansiere et forskningsløb de første år. Endelig har videnskabsministeren tilkendegivet, at han gerne vil arbejde for yderligere fusioner mellem de lange og mellemlange videregående uddannelser i Danmark, siger en tilfreds Erik Højsholt.

Man har indstillet til Videnskabsministeriet, at der udpeges medlemmer til bestyrelsen for det nye Aarhus Universitet. Se boks. /ac

BESTYRELSEN FOR DET NY AU

Eksterne medlemmer

AU: Bestyrelsesformand Jens Bigum, advokat Sys Røvsing, adm. direktør Arne Rolighed og litterær direktør Johannes Riis
ASB: Bestyrelsesformand Erik Højsholt
DJF: Bestyrelsesformand Jens Kampmann
DMU: Bestyrelsesformand Svend Krarup

Medarbejdere

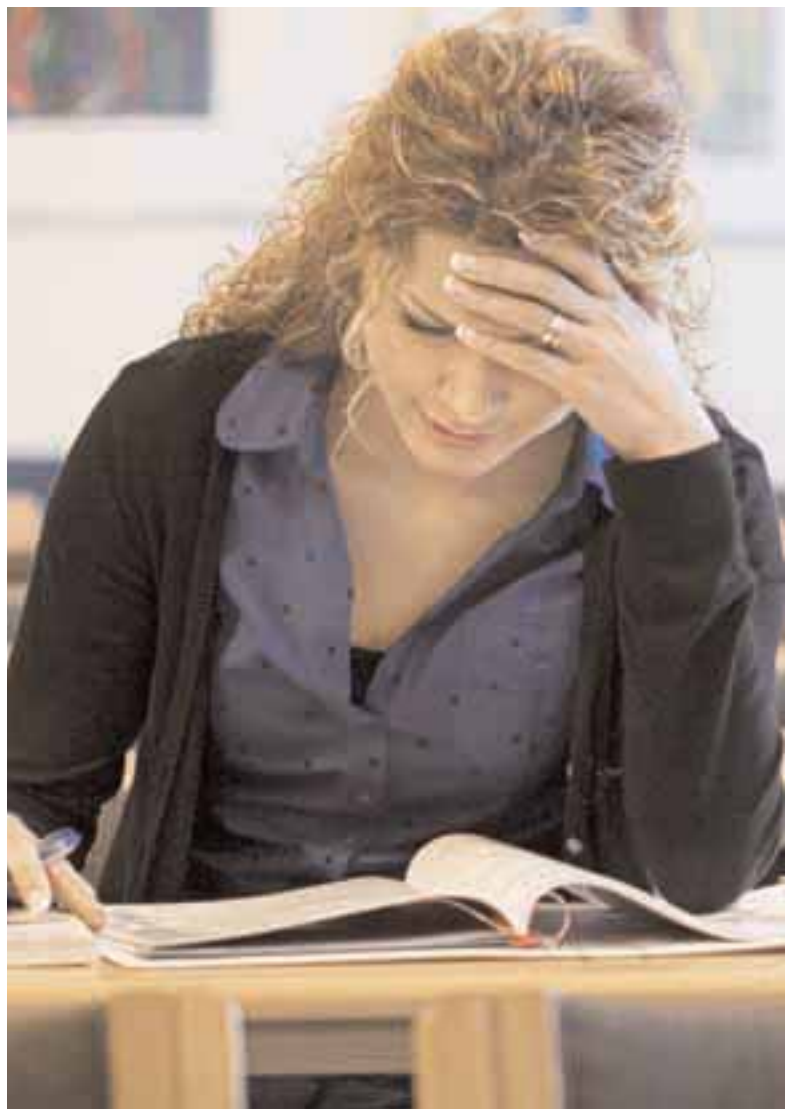
AU: Professor Jørgen Grønnegård Christensen, professor Jens Ulrik Andersen og afdelingsleder Kirsten Jakobsen (TAP)
DMU: Seniorforsker Peter B. Sørensen

Studerende

AU: Stud.scient.pol. Simon Krøyer
ASB: Stud.merc. Thomas Ommen
Observatør: Stud.mag. Anne Bundgaard Christensen, AU.

Nu toppe studerendes psykiske problemer

Studenterrådgivningen i Århus melder om optagede telefonlinjer og tæt bookede samtalekalendere i efteråret.

Lars Kruse / AU-foto

STUDIEDEPRESSION

Sommerferien er for længst forbi, dagene bliver kortere, og eksamen banker på. Det er tre faktorer, der i høj grad spiller ind på stress og depressioner blandt studerende ifølge psykolog og afdelingsleder, Marlis Dall ved Studenterrådgivningen i Århus.

Her regner man med omkring 900 henvendelser fra studerende i år, hvilket er en stigning på godt en femtedel siden 2001, og der er ekstra travlt i oktober og november måned. For tiden er der en ventetid på fem til seks uger for at få en personlig samtale. De studerende kan dog få en telefontid fra den ene dag til den anden. Det er en 15 til 20 minutter lang telefonsamtale med en psykolog eller en socialrådgiver.

Usikre studerende

– Nu er hverdagen begyndt at melde sig efter en lang sommerferie, rus-uger og sociale arrangementer, og mange folk står alene med deres problemer, som de har fortrængt i lang tid, siger Marlis Dall.

De studerende kommer med en bred vifte af symptomer som angst, personlig usikkerhed, stress og let til middelsvær depression. Folk, der er hårdere ramt med for eksempel en svær depression, bliver sendt videre til anden behandling, ligesom den århusianske afdeling af Studenter-

rådgivningen indimellem også afviser studerende, der "kun" lider af kærestesorger.

– Vi er nødt til at forvalte vores ressourcer mest muligt effektivt, og hvis en person ringer ind efter en uge med kærestesorger, giver vi ham eller hende et par gode råd om at snakke med sin familie og venner og ellers vente på, at en helt naturlig og sund smerte går over, siger Marlis Dall.

Kickstarter problemerne

Det er ofte flere forskellige årsager, der spiller ind, når de studerende får psykiske problemer. Nogle af problemerne kan være, at folk ikke er faldet til i deres studiegruppe, bor alene for første gang, har oplevet tragiske hændelser i familien som et dødsfald eller et barn af en far eller mor med et alkoholmisbrug.

– Når man så sidder helt alene med sine bøger og tanker, kan der pludselig dukke mange følelsesmæssige problemer op til overfladen, og de kan være umulige at styre uden psykologisk hjælp, siger Marlis Dall.

Kvinder tør snakke

Studenterrådgivningen har langt flest kvinder blandt deres klienter, men ud af det kan man ikke konkludere, at mænd har færre psykiske problemer end kvinder, mener Marlis Dall:

– Kvinder er mere tilbøjelige til at

tale med andre om deres problemer end mænd, og da samtalen er et af vores vigtigste redskaber, er det klart, at vi får flere henvendelser fra kvinder.

Generelt mener hun dog, at Studenterrådgivningen i Århus har flere potentielle klienter end de, der nu benytter sig af rådgivningens hjælp.

Studerende savner information

Marlis Dall oplyser, at i lande, der er sammenlignelige med Danmark, bliver studenterrådgivningerne brugt af 5 – 10 procent af målgruppen, men i Århus er der kun 2,5 procent af de 35.000 studerende, der søger hjælp hos Studenterrådgivningen.

– Der er formentlig studerende, som aldrig har hørt om os, men som godt kunne bruge vores hjælp. Vi prioriterer vores tid til at snakke med de mennesker, der henvender sig til os, og savner i høj grad tid til at informere om os selv ude ved studievejledningerne, siger Marlis Dall.

Ud over at informere mere om sig selv har den århusianske studenterrådgivning også som mål at nedsætte sin ventetid på en personlig samtale fra fem-seks uger til to-tre uger, men Marlis Dall erkender, at det bliver svært med de nuværende ressourcer.

Martin H. Damsgaard / mhd@adm.au.dk

FIRE TIPS TIL PSYKEN

– med hjælp til selvhjælp og stof til eftertanke.

1. Struktur din hverdag, så den er overskuelig.
2. Tag dig tid til at holde fri fra studiet og arbejdet.
3. Engager dig i det sociale liv på dit studium, og få venner uden for din studiegruppe.
4. Det er sundt at have venner, som du tør betro dig til.

Sukkerknald mod kræft

Århus-forskere bag epokegørende forskning i kampen mod sygdom.

En gruppe århusianske forskere fra iNANO-centret og Molekylærbiologisk institut har opnået et internationalt gennembrud i kapløbet om det, der kan blive en universalkur mod kræft, virus og arvelige sygdomme.

Ved at kapsle medicin ind i milliarder af mikroskopiske nano-sukkerknalde på en hundredtusindedel af en millimeter er det lykkedes forskergruppen med professor, lic.scient. Jørgen Jensen i spidsen at narre kroppens celler til at absorbere medikamenter, som de normalt aldrig ville lukke ind bag cellemembranen.

Forskerne har i forsøget fyldt sukkerknaldene med en kopi af DNA kaldet siNA. Stoffet kan slukke for udvalgte gener med fejl og dermed helbrede sygdomme, som generne forårsager.

En lækker madpakke

Det er sukkerstoffet chitosan, der ser ud til at kunne blive det effektive våben i kampen mod gigt, influenza, hepatitis og mange kræftsygdomme. Sukkeret helbreder ikke i sig selv sygdommene, men i form af meget små nanokapsler kan det føre helbredende medicin frem til kroppens syge celler. Efter at have afleveret sin last direkte i de angrebne celler nedbrydes

chitosansukkeret i kroppen og forsvinder sporløst. Det giver mulighed for en mere direkte behandling af f.eks. kræft. Dag gives kemoterapi oralt eller intravenøst, og det betyder, at de raske celler også bliver ramt. Det fører igen til en række velkendte og ubehagelige bivirkninger i form af f.eks. hårtab, kvalme og svækket immunsystem.

Da chitosan forekommer naturligt og er helt ufarligt for kroppen, kan kapslerne gives gennem en mundspray, der fører dem ned i lungerne, ud i blodbanerne og hen til cellerne. Normalt vil cellen kæmpe imod det fremmede stofs indtrængen, men det sker ikke for nanokapslerne, for cellerne kan ikke se lasten af medicin i deres indre og tror, at der er en lækker madpakke af sukker på vej. Kapslerne bliver lukket ind i cellen, cellens en ymer klipper chitosansukkeret i stumper og stykker, og medicinen er nu smuglet ind til sit bestemmelsessted.

De århusianske forskeres opdagelse er publiceret i det anerkendte tidsskrift *Journal of Biological Chemistry*, og de første forsøg på mennesker forventes at kunne begynde om få år.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

KANDIDATMØDE

Er du snart færdiguddannet
– så mød op på vores kandidatvejledningssmøde

Roskilde Universitetscenter
Universitetsvej 1, Auditorium i bygning 45.0

Onsdag den 15. november 2006
kl. 12.30 - 16.00

Aarhus Universitet
Søauditorierne, Bygning 1252
Auditorium 2 (DJØF og AAK)
Auditorium 3 (GL, DM og MA)

Tirsdag den 21. november 2006
kl. 13.00 - 16.00

Københavns Universitet
Studiegården, Studiestræde 6,
Anneks A (DJØF og AAK)
Anneks B (DM, GL og MA)

Mandag den 4. december 2006
kl. 16.30 - 20.00

Arrangør:

Et samarbejde mellem universiteternes centrale studie- og erhvervsvejledning, DM - Fagforening for højtuddannede (DM), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Magistrenes Arbejdsløshedskasse (MA), Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) og Akademikernes Arbejdsløshedskasse (AAK).

Program

Universitetet
• afslutningen af uddannelsen og udslningsregler

A-kasserne: AAK og MA
• hvad kan a-kassen gøre for mig?
• dimittendregler
• dagpenge

Organisationerne: DJØF, DM og GL
• jobsøgning - hvordan får jeg mit første job?
• hvor er jobbene?
• ledighed og beskæftigelse
• hvad er lønnen, og hvordan er markedsvilkårene?
• gode kontrakter
• kompetence- og karriereudvikling

Søren Kjeldgaard / AU-foto

“Hvorfor programmering?”, “Hvad skal vi med tværfagligheden?” og “Alt er muligt”. Informationsvidenskabsworkshop er godt i gang, og gulvet i Studenterhus Århus er fyldt med studerendes og VIP'ers bud på muligheder og udfordringer i deres fag.

Rundt om den faglige bevidsthed

Informationsvidenskab har for andet år i træk afholdt læringsworkshop for førsteårsstuderende. Ingen er i tvivl om, at ideen er frugtbar. Man nærmer sig hinanden og reflekterer over studiet og fremtiden.

WORKSHOP

To studerende river ivrigt passende sentenser ud af CAMPUS og sætter dem på en planche med gaffatape. Det stærke klister bliver til deres muntre svar på, hvad synergi er. Der er læringsworkshop for Informationsvidenskab, og førsteårsstuderende, instruktører, arrangører og lektorer deltager på lige fod og med samme spontanitet.

Det er andet år, Informationsvidenskab har læringsworkshop i Studenterhus Århus. Solveig Mønsted er studievejleder og en af de tre initiativtagere, og hun siger, at det store fravald forrige år satte skub i tankerne om en workshop.

– Tværfagligheden er det allervigtigste, og den er svær at få fat på. Til daglig er der for lidt snak om, hvordan man lærer, og hvordan man arbejder sammen, mener hun.

Workshoppen blev til sidste år på baggrund af en research, de tre initiativtagere havde foretaget blandt alle førsteårsstuderende. I år er ideen blevet formaliseret, så den indgår i en semesterstartsplan. Det betyder, at det er studienævnet, der bestemmer og betaler. Men initiativet er helt igennem de ældre studerendes.

VIP'er på gulvet

Læring er dagens første fokusområde, og deltagerne er inddelt i grupper

på tre. De interviewer hinanden på skift, og på den måde bliver hver enkelt udfordret til at reflektere over, hvordan den personlige læring bedst foregår. Derefter er der en workshop, hvor deltagerne skal arbejde sig frem til svar på, hvad informationsvidenskab er. Instruktører og undervisere lægger ud med superkorte oplæg, der afsluttes med høj applaus. Alle nedfælder deres tanker med sprittusch på farvede ark og går rundt mellem hinanden for at finde andre med samme interesseområde. Studenterhusets gulvplads bliver brugt, og alle er i gang. Arrangørerne roser VIP'ernes engagement.

– Se dem derude på gulvet nu! siger Solveig Mønsted.

– De er mere end deres roller. Vi bryder rollemønstrene på denne måde, siger hun.

Tror på konceptet

Både arrangørerne og lektor Anne Marie Dinesen tror på konceptet. Anne Marie Dinesen underviser i kommunikation for førsteårsstuderende og var også med på workshoppen sidste år. Hun fortæller, at workshoppen gav åbenhed og tillid.

– Der var en radikal anderledes stemning ved den næste forelæsning efter workshoppen. Derfor er det vigtigt at gøre noget som det her. Vi deler jo liv til hverdag, pointerer Anne Marie Dinesen.

Også de studerende på første år er positive over for initiativet.

– Det er tankevækkende, rart og motiverende, at de ældre studerende gør så meget for det her. Jeg får selv lyst til at gøre noget, siger Mathias Aggerbo.

Men han mener ikke, dagen får den store betydning for frafaldet. Det er en anden studerende, Laura Thomsen, enig i.

– Det er de engagerede studerende, som er her i dag, siger Laura.

Begge studerende fremhæver imidlertid, at workshoppen har lært dem noget om deres egen læring og om studiets tværfaglighed.

Ide-eksport?

Over middag ankommer Arne Kjær, som er prodekan for uddannelse på Det Humanistiske Fakultet. Han mener, det er enormt godt at sætte fokus på de aspekter af uddannelsesstarten, som de studerende selv finder vigtige.

– Det er værd at diskutere, om ideen kan eksporteres, men det er vigtigt, at den er kommet indefra. Det er ikke afgørende, om man laver det samme andre steder, men at denne type aktiviteter foregår, siger Arne Kjær.

Camilla Nissen Toftdal

Nyt informationscenter på universitetet

Den 13. november åbner et nyt informationscenter på Aarhus Universitet, som skal give information og vejledning til både studerende, kommende studerende, ansatte, gæster osv.

Informationscentret dækker Studieforvaltningen (herunder SU), Informationskontoret, Nyhedstjenesten, Efter- og Videreuddannelse, Internationalt Sekretariat og Universitetshistorisk Udvalg. Det nye center ligger i en tilbygning til Fredrikshus – den røde bygning, som ligger lidt på skrå nord for Ringgaden, og hvor man finder bl.a. Studiekontoret.

Om informationscentret:

Informationscentret åbner for ekspedition mandag den 13. november kl. 8.30

Åbningstid: Mandag til torsdag fra kl. 8.30 til 16.00 og fredag fra kl. 8.30 til 14.00

Postadresse: Informationscentret, Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C

Direkte telefonnummer: 8942 1025

Mail: informationscentret@au.dk

Fax: 8613 0957

Følgende afdelinger skal bo i den nye del af Fredrikshus og skifter derfor adresse til Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C:

6. november

Informationskontoret. Mailadresser, telefon- og faxnumre bevares.

7. november

Efter- og Videreuddannelse. Mailadresser, telefon- og faxnumre bevares.

Nyhedstjenesten. Mailadresser, telefon- og faxnumre bevares.

AU-Foto. Mailadresser, telefon- og faxnumre bevares.

13. november

Universitetshistorisk Udvalg. Nyt telefonnummer: 8942 2349.

UNI-NOTER

AVISKRIG PÅ RUC

Roskilde Universitetscenter (RUC) har fået et nyt uafhængigt universitetsblad. Bladet hedder *Hippocampus* og er opstået som en reaktion på, at det officielle universitetsblad *RUCnyt* aldrig skrev kritiske historier og desuden forsøgte at censurere to debatindlæg, der var kritiske over for RUC's rektor Poul Holm. De to censurede debatindlæg kan man blandt meget andet læse i det første nummer af *Hippocampus*, der også indeholder andre kritiske indlæg om RUC's ledelse og administration.

Hippocampus, der betyder søhest på latin, er gratis og skrives af frivillige studerende på RUC.

SUCCESS FOR NATURVIDENSKAB

Folkeuniversitetet i Århus har kæmpesucces med sin naturvidenskabelige forelæsningsrække om "Liv", der foregår i samarbejde med Aarhus Universitet. Ved det første af fem gratis foredrag mødte 700-800 personer lige fra folkeskoleelever til pensionister op ved det store Sø-auditorium i Universitetsparken til lektor Steen Hannestads foredrag. Men auditoriet har kun plads til 450 personer, og selv om foredraget også blev transmitteret til et af de mindre auditorier, måtte over 100 gå forgæves. Folkeuniversitetet forventer også fuldt hus til en anden ny foredragsrække om Galatheaekspeditionen.

– Hvem taler om, at naturvidenskaben er i krise? Krisen er svær at få øje på her i Århus, og hvis vi skal tage interessen her som et barometer, lover det godt for fremtiden, siger rektor på Folkeuniversitetet Steen Tiedemann.

UNIVERSITET FORBYDER AFBLEGET HÅR

Piercinger og afbleget hår er ikke velset på Akita Keizaihoka-universitetet i det nordlige Japan, der har indledt et opgør med det, man betegner som "faldende standarder for god opførsel" blandt de studerende. Mærkelige frisurer og ringe i ansigtet eller på kroppen kan få folk til at føle ubehag, mener ledelsen på universitetet, som endog vil tilbyde studerende, der dropper hårfarvningen eller en ekstra ring i næsen, ca. 500 kr. som et plaster på såret.

Universitetet siger i en meddelelse om det nye regulativ, at man ønsker at hanke op i den offentlige moral og tilskynde de studerende til at blive ansvarlige samfundsborgere.

TJEN PENGE PÅ DIT 13-TAL

Videndeling er godt, og videndeling, man kan tjene penge på, er endnu bedre. Det kunne være mottoet bag det nye koncept www.akademia.dk

Her kan studerende publicere deres universitetsopgaver og få 25 procent i royalty, hver gang den downloades af andre. Men det er kun opgaver, der har fået karakteren 10 eller derover, som publiceres.

– Der ligger så mange gode opgaver hengemt i de studerendes skuffer. Det er synd. Opgaverne er jo hver især et lille mesterværk, som hidtil ikke er blevet viderebragt, siger en af stifterne af www.akademia.dk, stud.scient.san.pub. Dorte Gro.

Opgaver koster gennemsnitligt mellem 40-50 kr. De mest efterspurgte opgaver vil blive udgivet som bøger eller e-bøger, lover folkene bag [akademia.dk](http://www.akademia.dk)

Positiv respons på kommercielt netværk

Aarhus Universitet er gået sammen med Syddansk og Aalborg Universiteter i et projekt, der skal gøre det lettere for virksomheder at få adgang til forskning, der kan kommercialiseres. De første tilbagemeldinger fra virksomhederne er positive.

VIDENSOVERFØRSEL

Aarhus Universitet høster i dette efterår de første og – ikke mindst – positive erfaringer fra et nyt projekt om målrettet overførsel af patenter og opfindelser til erhvervslivet. sammen med universiteterne i Aalborg og Odense søsatte Aarhus Universitet ved årsskiftet et kommercielt netværk ud fra en målsætning om at gøre det endnu nemmere for virksomhederne at få adgang til kommercialiserbar forskning fra universiteterne.

Målrettet matching

konceptet, som blandt andet er udviklet i samarbejde med Dansk Industri, fungerer på den måde, at de deltagende virksomheder informerer de tre universiteter om, hvilke visioner og udviklingsplaner de har for deres virksomhed, og dermed hvilken type opfindelser de gerne kan have interesse i at investere i. Det sker i al fortrolighed mellem den en-

kelte virksomhed og universiteterne. Ud fra virksomhedernes ønsker vil universiteterne være i stand til at lave en meget målrettet matchning af virksomhederne og de kommercielt modne opfindelser, som universiteterne ligger inde med.

– Vi vil undgå at spamme virksomhederne med opfindelser ved for eksempel at give dem adgang til en database over opfindelser og patenter, som de så selv skal få overblik over, hvorvidt de kan bruge eller ej. Vi præsenterer kun den enkelte virksomhed for opfindelser, som den specifikt har vist interesse for, forklarer projektleder Thomas Dietrich fra Aarhus Universitets Patent- og kontraktenhed, der via projektet har skabt konkret kontakt til to virksomheder, som hver især er interesseret i den opfindelse, de har

fået præsenteret.

– Det betragter vi som en succes. Netværket er stadig meget nyt. Der er ca. 100 virksomheder med, og der er på de tre universiteter omkring opfindelser klar til kommercialisering. Deraf er de seks fra Aarhus Universitet, så vi er godt med. Det lyder måske ikke af mange opfindelser og virksomheder, men det er heller ikke antallet, der er succeskriteriet. Hvert enkelt tilfælde af overførsel af en forskers opfindelse til erhvervslivet vil være en succeshistorie, siger Thomas Dietrich, der understreger, at virksomhederne bliver præsenteret for de nyeste opfindelser.

Kommercialiseringspligt

projektets opstartsfasen er det virksomheder inden for biotek, som er inviteret med. Her har alle tre universiteter noget at tilbyde branchen – uden samtidig at være i intern konkurrence.

– De tre universiteter har forskellige kompetencer inden for biotek, og

fordi det er grundforskning, opfindelserne kommer ud af, er der himmelvid forskel på opfindelserne. Vi har endnu ikke oplevet overlap, siger Thomas Dietrich.

Det kommercielle netværk, som Aalborg, Syddansk og Aarhus Universiteter her har etableret, er et af fem nationale projekter, som yderligere skal perforere barrieren mellem erhvervslivet og universiteterne, der siden har haft ret og pligt til at overtage forskernes opfindelser og søge dem kommercialiseret. Pengene fra salg af et patent eller en opfindelse går dels til universitetet, dels til forskeren, som får en tredjedel af overskuddet.

Anders Correll / ac@adm.au.dk
Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Skoleelever fisker studieerfaring

195 folkeskoleelever blev for nyligt budt indenfor på Det Naturvidenskabelige Fakultet til en uge med erhvervspraktik, fysikshow og fiskelugt.

FREMTIDSPLANER

Der bølger en stram lugt af fisk i lokale i biologiens Hus. evæbnet med skalpeller har omkring folkeskoleelever givet sig i kast med at dissekere en bunke døde makreller. Igen ligger på avispapir med opsprættet bug rundt omkring på bordene og er genstand for nysgerrige blikke og forfinede fingre:

– Hvad er det? øj, den er ulækker at røre ved, udbryder en lyshåret dreng med fingrene begravet i en god, stor makrel.

Fra hele Jylland

Eleverne, der går i niende og tiende klasse, kommer fra store dele af Jylland og skal ugen igennem opleve livet som studerende i naturvidenskab og lære mere om de karrieremuligheder, der ligger i en universitetsuddannelse. Derudover bliver de også bedre rustet til at vælge studieretning på gymnasiet, hvilket de skal gøre allerede i niende eller tiende klasse. Ud over at dissekere fisk har skoleeleverne blandt andet været på laboratorieforsøg, haft samtaler med studerende fra universitetet og overværet et fysikshow i røg, damp og kulørte farver.

Vil være læge

13-årige Anders Munk, der går i niende klasse på Mølleskolen i Århus, har praktikken på Aarhus Universitet haft stor betydning:

– Jeg er ret sikker på, at jeg skal på naturfaglig linje på gymnasiet,

men jeg vil have noget mere med mennesker at gøre, end vi har haft i ugens naturvidenskabelige fag. Jeg tror, jeg vil læse medicin.

Interessen for universitetets erhvervspraktik har været ekstra stor i år og på trods af, at der er blevet stillet høje krav til ansøgerne. De har skullet skrive en fyldig begrundelse for deres valg og er blevet indstillet af deres naturfagslærer og skolen.

Øvelsen udført. Efter intenst samarbejde har et par elever gravet linsen frem fra makrellens øje. Den virker som et forstørrelsesglas, så når man fører den hen over en tekst, bliver bogstaverne større.

Loyale ansatte censurerer sig selv

De ansatte på universitetet løser deres problemer internt, før de går til medierne, og mener, at der er grænser for, hvad man kan ytre sig om. Det viser en rundspørge fra **CAMPUS**.

Men flere af de adspurgte frygter også for konsekvenserne, hvis de offentligt udtaler sig kritisk om Aarhus Universitet.

YTRINGSFRIHED

Ytringsfriheden på offentlige virksomheder er til debat i Danmark. En spørgeundersøgelse i Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) viser, at mere end hvert andet adspurgt medlem i stat, amt og kommune havde oplevet forhold, han eller hun mente, offentligheden burde have kendskab til – men kun hver tiende havde gjort brug af sin grundlovssikrede ret til at udtale sig. (Se faktaboks side 9).

Men hvilke overvejelser og motivationer ligger til grund for, hvordan vi forholder os til ytringsfriheden på vores arbejdsplads? har foretaget en anonym rundspørge blandt 50 tilfældigt udvalgte videnskabelige medarbejdere (VIP'er) og tekniske og administrative medarbejdere (TAP'er) og fik en svarprocent på 34.

Misforstået loyalitet

– Jeg mener, man bør tage problemer op internt, inden man farer i medierne. De fleste ting kan der tales om i fordragelighed, siger en kvindelig VIP i sin besvarelse af rundspørge om ytringsfrihed. Og den holdning deler hun med størstedelen af de ansatte, der har svaret på spørgsmålene. Flere gør det endda til en principalsag. En mandlig TAP skriver for eksempel:

– Som princip er det illoyalt, hvis man ikke først rejser kritikken på arbejdspladsen. Den trofaste indstilling til sin arbejdsgiver på Aarhus Universitet ligger i tråd med en af konklusionerne i Justitsministeriets betænkning trin frih o m r t for offentligt ansatte. I betænkningen står der:

– Undersøgelsen af praksis har vist, at såvel ledere som medarbejdere ofte – fejlagtigt – opfatter loyalitet som en pligt til ikke at udtale sig kritisk om forholdene på arbejdspladsen. Det er desuden en udbredt opfattelse blandt ledere, at de ansatte bør ytre sig om kritiske forhold internt, før de fremfører kritikken eksternt.

Men bag den loyale indstilling til universitetet ligger der bekymringer for karrieren.

Frygter for karrieren

– Jeg tror, det vil betyde noget negativt for min stilling – selvfølgelig afhængig af, hvad det er, man udtaler sig om. Nogle ledere/dekanen tåler ikke, at der rejses kritik mod ar-

Kvindelig VIP:

Man behøver ikke ytre sig, bare fordi man har ret til det.

bejdspladsen, så det kan medføre nedvurdering i hierarkiet – dette har jeg desværre set adskillige eksempler på (selvom kritikken har været direkte og ikke via medierne). Heltre få folk banket på plads, så der holdes ro i geledderne. Det er det indtryk, jeg har, efter de eksempler vi har set hos os, lyder det fra en kvindelig VIP.

Ifølge en anden VIP af samme køn har nogle unge forskere også gode karrieremæssige grunde til at holde igen på ytringsfriheden:

– Det er klart, at så længe unge forskere ansættes i kortere perioder på ned til få måneder ad gangen og derfor konstant skal have kontrak-

ten fornyet, er der ikke stor sandsynlighed for, at de vil risikere at blive upopulære hos dem, der skal ansætte dem.

Men det er ikke kun frygten for at miste sit job eller falde i unåde hos lederne, der får folk til at begrænse deres kritiske udtalelser. Nogle deltagere fremhæver også, at man bør censurere sine udtalelser af sociale årsager.

Grænser for ytringsfriheden

– Jeg mener, ytringsfriheden er et af de vigtigste fundament i vores samfund, men jeg mener også, at "under ansvar" skal tages alvorligt. Jeg synes, at selvrens er en positiv ting, som alle sociale mennesker udøver flere gange dagligt. Man behøver ikke ytre sig, bare fordi man har ret til det, siger en kvindelig VIP. Den holdning er gennemgående blandt besvarelsene og bliver bl.a. begrundet

med, at man ikke ønsker at blive set skævt til blandt kollegerne.

Men ikke alle ansatte holder lige meget igen på deres udtalelser, og der er da også nogle af deltagerne, som ikke frygter for konsekvenserne af deres kritiske udtalelser. En kvindelig VIP udtrykker sig således:

– Hvis min kritik angår min forskning, mener jeg ikke, det vil have negative konsekvenser. I nogle tilfælde tværtimod. Det er min pligt som forsker. Alt andet, især person-sager, vil afhænge af situationen. Jeg mener dog, det vil være problemfrit at udtale mig om Aarhus

Universitet som helhed og de strategiske forhold for universitetet samlet set.

Ledelsen skal vise vej

Uanset hvor uenige deltagerne er om, hvordan man kan ytre sig om sin arbejdsplads, mener de fleste, at det er ledelsen, der skal gå forrest, når ytringsfriheden skal sikres på Aarhus Universitet. En kvindelig TAP skriver følgende:

– Det kræver vel først og fremmest et godt lederskab, der blandt andet opfordrer til åbenhed og diskussion, og som lytter og reagerer hensigtsmæssigt på det, de hører.

En kvindelig VIP formulerer sig således om samme emne:

– Ledere på alle niveauer bærer et stort ansvar for at sikre ytringsfriheden gennem daglig lyttende dialog med medarbejderne.

Enkelte af deltagerne knytter også deres besvarelse an til implementeringen af den nye universitetslov.

– Fordi der er en større og kraftigere regulering gennem bekendtgørelser, vedtægter og andre regelsæt af alt, hvad det videnskabelige personale foretager sig, er det blevet mere vigtigt, at også ansattes rettigheder, f.eks. hvad angår ytringsfrihed, bliver formaliseret, skriver en mandlig VIP. Men generelt peger besvarelsene på, at det er lederne, der sætter dagsordenen for ytringsfriheden på Aarhus Universitet.

Martin H. Damsgaard / mhd@adm.au.dk

SÅDAN GJORDE VI

I anledning af den landsdækkende mediedebat om ytringsfriheden i offentlige virksomheder har vi foretaget en rundspørge blandt 50 tilfældigt udvalgte fra det videnskabelige personale (VIP'er) og det teknisk-administrative personale (TAP'er). Deltagerne er alle anonyme og repræsenterer en jævn fordeling mellem køn, fakulteter og stillingsbetegnelser. Vi fik en svarprocent på 34. De 50 ansatte fik alle tilsendt en e-mail, hvor de kunne læse om hovedtrækkene i den igangværende debat og kommentere følgende fire spørgsmål:

1. Er man som medarbejder/kollega illoyal, hvis man rejser kritik af sin arbejdsplads i medierne, før man har forsøgt at løse problemet internt?
2. Mener du, at din arbejdsgiver/kollega vil bakke dig op, hvis du udtaler dig kritisk om forhold på din arbejdsplads, f.eks. til offentlige møder eller i medierne?
3. Hvilke konsekvenser tror du det vil have for dig, hvis du udtaler dig kritisk om din arbejdsplads, f.eks. til offentlige møder eller i medierne?
4. Generelle kommentarer om for eksempel:
 - Hvordan forholder du dig til ytringsfrihed generelt?
 - Hvordan sikres ytringsfriheden på din arbejdsplads, hvis man overhovedet skal sikre den?

Modelfoto: Lars Kruse / AU-foto

Det gode arguments død

Tavsheden og manglen på kritik blandt universitetsansatte skyldes ikke alene den nye virksomhedskultur på universiteterne eller den borgerlige regerings opgør med smagsdommerne. Kritikens forsvinden har dybe rødder i den videnskabsfilosofi, der har præget humaniora og samfundsvidenskaberne i mange år: Når alle sandheder er lige gode, og sandheden er en konstruktion, bliver kritisk debat betydningsløs.

YTRINGSFRIHED

De personer på universitetet, der i dag står frem med kritik i offentligheden, er dem, der er sikre i sadlen og ikke behøver frygte repressalier fra arbejdsgiveren.

Det mener Nils redsdorff, der er ph.d. i politisk videnskab og offentlig forvaltning og forskningsbibliotekar ved U.

Han har med interesse læst resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen i unktionærernes og tjenestemændenes ællesråd (). (e boks side).

– Undersøgelsen er vigtig, fordi den sætter fingeren på forholdet mellem ytringsfrihedens formelle og reelle side. Den sag har været på tapetet i mere end et år med Muhammed-krisen. Også her har mange to-neangivende personer sagt, at ytringsfriheden formelt set ikke er truet, siger Nils redsdorff.

Han mener ikke, at det væsentligste i debatten om offentligt ansattes ytringsfrihed er, at jurister stiller sig frem og bedyrer, at ytringsfriheden for de ansatte skam er beskyttet og ikke kan blive meget bedre.

– Der er ingen juridisk regel, der kan forhindre fremtidige usynlige hævnaktioner. -undersøgelsen siger kun procent, at de har oplevet negative sanktioner på offentlig kritik, men mere end procent forventer, at det vil ske, og kun procent tror ikke, det vil ske. Den holdning bekræftes jo til fulde af en masse sager: revil-sagen, arff-udvad-sagen, professor hristen ørensens opgør med rektor på DU, D U-rektor Lars Pallesens ubegribelige modstandsdygtighed over for kritik af embedsførelsen, og U -rektor Poul Holms kammeratlige samtale med en kritisk student og hans krav om loyalitet fra institutlederne. Men bedst af alt måske dagbladet Informations rundspørg til redaktørerne på landets universitetsaviser, der næsten alle medgav, at de var blevet loyale virksomhedsaviser, siger Nils redsdorff.

Universitetet som virksomhed

En del af forklaringen på tavsheden blandt universitetsansatte skyldes ifølge Nils redsdorff, at universiteterne er blevet konkurrerende virksomheder og dermed også har overtaget det private erhvervslivs kodekser om loyalitet, imagebeskyttelse, konkurrenceevne osv.

– takt med at universiteterne i højere grad er begyndt at konkurrere med hinanden, har der spredt sig en lønarbejderbevidsthed. Medarbejderne oplever, at der er en klar sammenhæng mellem, hvilken ydelse virksomheden forventer, og hvordan den aflønner. Dermed breder ri-

sikoen sig også for, at man begår handlinger, der kan være karriere-ødelæggende. Det ser man jo også tydeligt komme til udtryk i -undersøgelsen, når kun en femtedel af de adspurgte siger, at de ville benytte sig af retten til at udtale sig kritisk, hvis der blev klarere retningslinjer for ytringsfriheden. Der er ingen tvivl om, at det manglende mod-

“ Forskningsbibliotekar Nils Bredsdorff:

I dag er kritik af kollegers arbejde en uting, og kritik af magthaverne er blevet undtagelser, der kun indtræffer, når det passer karrieren.

eller den manglende forståelse for vigtigheden af histleblo er-funktionen (en ansat eller tidligere ansat, der går til offentligheden med oplysninger om uredeligheder på arbejdspladsen, red.) og den politiske kritiks rolle i det politiske demokrati har været en realitet meget længe, siger Nils redsdorff.

Alle standpunkter er lige gode

avsheden har således ifølge redsdorff dybe rødder i det, han betegner som den relativistiske og konstruktivistiske videnskabsfilosofi – en filosofi, der har præget især humaniora og samfundsvidenskaberne i mange år.

– Vi har for lang tid siden givet op over for den interne kritikkultur og er blevet yderst forsigtige med at kritisere hinanden. Det har ikke noget med virksomhedskulturen på universiteterne eller den borgerlige regering at gøre, men handler simpelthen om, at den interne intellektuelle kultur er forvitret. en artikel i bogen Kritik som deltagelse argumenterer jeg for, at det skyldes den massive indflydelse fra postmoderne, konstruktivistiske og relativistiske filosoffer på humaniora og samfundsvidenskab, siger Nils redsdorff og uddyber synspunktet:

– Helt forenklet er holdningen i den postmoderne tradition, at alle standpunkter er lige gode, og at sandheden i bund og grund er en konstruktion. Hvis det forholder sig sådan, bliver kritisk faglig debat selvfølgelig betydningsløs. Man kan sige, at det gode argument er blevet en by i usland. om en konsekvens er det, som videnskabsfilosoffen arl Popper kaldte det venligt-fjendtlige samarbejde, og som han mente karakteriserede det videnskabelige arbejde, forsvundet. dag er kritik af kollegers arbejde en uting, og kritik af magthaverne er blevet undtagelser, der kun indtræffer, når

det passer karrieren, mener Nils redsdorff.

Loyalitet

Det er derfor, at det stort set kun er personer, der med Nils redsdorffs ord er sikre i sadlen, der i dag tør kritisere arbejdspladsen.

– Det er ikke tilfældigt, at det er folk som hristen ørensen på DU, Johannes Andersen på Aalborg Universitet eller Jørgen rønnegård hristensen og Hans Hauge på Aarhus Universitet, der stikker snotten frem. De har en position, der gør, at de er urørlige. unne man forestille sig nogen anden end Jørgen rønnegård hristensen skrive den enormt præcise og enormt grove kronik i Politiken om universitetsfusioner, hvor han både kritiserer ministeren og sin egen arbejdsgiver? Det tror jeg ikke.

– Men kan man ikke som medarbejder på et universitet opføre sig illoyalt, når man bruger sin ytringsfrihed?

– Jo, bestemt. tringsfriheden rummer muligheder for gemene bagtalelser og ukollegiale angreb. Man skal holde sig inden for de fagretslige grænser, og man skal også vide, at man er ansat af staten til at udføre et stykke forsknings- og undervisningsarbejde. Men hvis vi igen tager rønnegårds kronik, så anvender han her sine faglige argumenter til at kritisere sin arbejdsgiver, og den slags må kunne gøres uhæmmet. en privat virksomhed er der ikke den talefrihed, men den må eksistere på et universitet, fordi man her bør være forpligtet på det gode argument.

– Tror du, at kritikken kan komme tilbage?

– Nej, desværre, for her træder så forbindelsen til den aktuelle situation på universiteterne ind. Hvis den skulle komme tilbage, skulle der ikke være den her virksomhedskultur og alle de idiotiske loyalitetskrav, som nogle universitetsledere stiller op.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

ritik som deltagelse
Henrik Kaare Nielsen
& Finn Horn (red.) Forlaget Klim

Modelfoto Lars Kuse / AU-foto

Hvem skylder deres loyalitet?

Jørgen rønnegård hristensen, professor ved nstitut for tatskundskab og medlem af Aarhus Universitets bestyrelse, er en af dem, der ikke er bange for at gå til offentligheden med kritik. Han har ved flere lejligheder givet udtryk for sin uenighed med ledelsen på universitetet, og han har angrebet fusions-tænkningen på universitetsområdet benhardt. Han har også lagt sig ud med kolleger i Aalborg og oskilde, da han i en artikel i n a i n sagligt forsøgte at dokumentere, at forvaltningsuddannelserne på de to universiteter ikke helt havde de kvaliteter, offentligheden og videnskabsminister Helge ander gik og troede.

har stillet ham fire hurtige spørgsmål om ytringsfrihed og loyalitet.

omm r t a p i at pro
c nt af a p r t i
n r n i r at har op
t forho m nt off nt i h
n r ha n a t i m n
at n proc nt ha ort r
af r r n o i r r t t i at
ta i

– Der blev i forbindelse med arbejdet i udvalget om offentligt ansattes ytringsfrihed, hvis be-

tænkning udkom i foråret, lavet en del undersøgelser af problemet. De viste grundlæggende to ting. or det første, at der på såvel ledelses- som medarbejdersiden er et betydeligt ukendskab til reglerne på området, selv om reglerne kan føres tilbage til grundloven, og for det andet, at de fleste problemer af den her art knytter sig til uenighed om bevillinger og prioriteringer på det politiske og administrative niveau. Jeg tolker tallene i -undersøgelsen i det lys.

a r r n n t i at
f i for in m n i r i t t
f ion rn har a t at ti off nt
i h n m riti r an
om n riti af ar p a n
o af mini t r i t

– runden er, at der hverken det ene eller det andet sted er foretaget et fagligt tilfredsstillende arbejde, og at lukketheden og hastværket i processen har tilsløret tingene. Det er netop derfor, det er så vigtigt at have en pluralistisk struktur. Desuden følger jeg mig godt fagligt klædt på til at tage den diskussion.

an man om tat an at for r
r in trin frih i o at
– Det kan offentligt ansatte bestemt. Derfor skal man tænke sig om. Men hvor grænsen så nærmere går, afhænger i høj grad af ens placering og arbejdsopgavernes karakter. pecielt for universitetsforskere er det svært at se problemet, for hvem – eller nærmere hvad – er det, som de skylder deres loyalitet?

i om n an ata n t t r
i t amm om n r om
h t tim r t prof or
– Det håber jeg så sandelig.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Ombudsmanden vil påvirke ledelseskulturen

Det er vigtigt, at offentligt ansatte kommer frem med deres kritiske meninger og vurderinger i sager, der vedrører deres arbejde. Det er med til at kvalificere den offentlige debat, mener Folketingets ombudsmand, Hans Gammeltoft-Hansen. Han har flere gange på eget initiativ grebet ind, når han mente, at offentligt ansatte blev mødt med negative reaktioner på f.eks. læserbreve, hvor de kritiserede politiske beslutninger eller forhold vedrørende deres arbejde.

– Når nogen sætter sig ud over en frygt for sanktioner, er det vigtigt at gribe ind og påpege gældende regler, når de så bliver udsat for negative reaktioner. Det gør vi for at påvirke

en ledelseskultur i den offentlige forvaltning, som ofte står fremmed over for, at den i dette spørgsmål ikke kan agere som en privat arbejdsgiver, forklarer Hans Gammeltoft-Hansen.

Vide rammer

Tal sandt og tal på egne vegne, lyder de enkle betingelser for, at offentligt ansatte kan ytre sig. Og så må man naturligvis ikke videregive fortrolige oplysninger.

– Så der er meget vide rammer for ytringsfriheden, men få benytter sig af dem, noterer ombudsmanden.

– Betyder det noget for vurderingen af en sag om ytringsfrihed, om den ansatte først har søgt at

fremføre sin kritik internt på arbejdspladsen?

– Taler vi helt kold jura, er svaret stort set nej. Man har ret til at gå direkte til offentligheden. En leders opfordring til at fremsætte kritik ad interne kanaler kan og må kun være en opfordring. Vi er en gang imellem stødt på interne regler hos myndigheder, hvor opfordringen til først at bruge interne kanaler har fået en lidt for kraftig karakter. En arbejdsgiver må aldrig give de ansatte indtryk af, at det er en betingelse for senere at kunne fremføre kritik offentligt.

– Er det nødvendigt at lovgive om offentligt ansattes ytringsfrihed?

– Da udvalgsarbejdet om offentligt ansattes ytringsfrihed gik i gang, tænkte jeg, det ikke ville være så ilde at få lovregler omkring det. Når de så ikke kom, var en væsentlig del af begrundelsen, at ombudsmanden har skabt ret klare retningsregler. Det er jo meget positivt for det embede, jeg tilhører, men der kunne godt have været brug for egentlige lovregler. Man skal ikke overvurdere ombudsmandens muligheder og indsats, og lovregler kunne have haft en signaleffekt i forhold til at påvirke kulturen, siger Hans Gammeltoft-Hansen.

Han mener, at den vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed, der blev resultatet af udvalgets arbej-

de, er en væsentlig brik i at påvirke den offentlige forvaltningskultur.

– Det drejer sig om stykke for stykke at skabe en større og mere indgroet bevidsthed om, at man som offentlig arbejdsgiver må finde sig i og acceptere, at man kan slå sin avis op og læse, at en af medarbejderne i den pågældende forvaltning har skrevet noget kritisk om den offentlige virksomhed, fastslår ombudsmanden.

Vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed kan findes på www.jm.dk

Helge Hollesen / campus@au.dk

FTF-UNDERSØGELSEN

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) offentliggjorde midt i oktober resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse om ytringsfrihed blandt 2733 offentligt ansatte FTF'ere.

De vigtigste resultater af undersøgelsen er:

- 53 procent mener, at det kan få negative konsekvenser for dem at udtale sig offentligt.
- 63 procent har på deres nuværende eller tidligere arbejde oplevet at stå i en uholdbar situation, som de mente, offentligheden burde kende til. Kun 13 procent har påtalt det over for offentligheden.
- For hver tredje, der påtalte den uholdbare situation, fik det negative konsekvenser. 11 procent blev indkaldt til en "kammeratlig samtale", 10 procent blev opfattet som illoyal af arbejdsgiveren. Fem procent fik forbud mod at udtale sig fremover. Tre procent blev afskediget.
- 23 procent har fået forbud mod at udtale sig til offentligheden – f.eks. på møder eller i medierne.
- 22 procent ville udtale sig oftere, hvis der var klare retningslinjer for, hvad man må udtale sig om.

Kilde: www.ftf.dk

Forskere klager over kontrolkultur

Fire ud af ti engelske forskere siger i en rundspørge, at deres frihed til at udtrykke kritik og kontroversielle eller upopulære ideer er under angreb fra topledelsen.

Den knap tre måneder gamle undersøgelse, der har været offentliggjort i avisen The Times Higher Education Supplement (THES), viser, at mange forskere undlader at komme med kritik, fordi de frygter, at ledelsen vil drage konsekvenser. De mener, at bestræbelserne på at etablere en managementkultur på universiteterne er skyld i miseren.

Svarene fra de 502 adspurgte forskere viser bl.a., at mere end 40 procent føler et pres i forhold til, hvad de tør sige om deres arbejde og deres arbejdsplads. Næsten en fjerdedel indrømmer selvrensens af deres arbejde af frygt for reaktionerne på deres institution, og en tilsvarende procentdel siger, at de har censureret sig

selv, hvis deres kolleger var uenige. Undersøgelsen viser dog også, at kun én er blevet fyret som følge af at have ytret sig, to har fået en officiel reprimande, mens ni har fået en uofficiel henstilling.

Retten til at fornærme

Sally Hunt, der er formand for universitetslærerforeningen, siger, at undersøgelsen bør være et "wake-up call", og at universiteterne må beskytte de ansattes rettigheder.

Kevin Moloney, der er medieforsker ved Bournemouth University, siger om resultaterne:

– Managementkulturen har ændret de videregående uddannelser. Virksomheds-

modellen, der nu hersker på universiteterne, er i bund og grund fremmed over for meningsforskelle, og det truer den akademiske frihed.

På City University i London indførte ledelsen i foråret en paragraf i sin fundats, der skal sikre friheden og retten til at ytre sig.

– Der er ingen mening i at have et universitet uden akademisk frihed. Jeg vil til min død forsvare medarbejdernes ret til at fornærme og støde universitetet eller regeringen, så længe der ligger gode argumenter bag, siger universitetets rektor David Rhind til THES.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

CAMPUSLIV

Høje ambitioner for ny universitetsrevy

Kasernerevyen så dagens lys til stående klapsalver, men om fem år skal bifaldene give genlyd over hele Århus. Holdet bag vil være byens nye revy og op på niveau med de sjoveste i landet.

HUMORBOMBE

Den var sjov, den var meget sjov. å er det sagt, og at dømme efter latterbrøl, klapsalver og publikumsstemning i teatersalen på asernen var vi mange af den mening. il daglig huser asernen de æstetiske fag, og det er folk herfra, der står bag asernerevyen – en revy, der vil fremad her i verden.

Giv agt, Århus

Den dramaturgistuderende anja Phaff Louring er ophavskvinde til id en om revyen og formand for bestyrelsen.

– Vi vil være byens nye revy, som publikum booker billetter til lang tid i forvejen. Om fem år håber jeg, folk sammenligner vores humor med komikere som Anden og Mikael Bertelsen, siger hun.

år spiller revyen tre dage i træk med i alt fire forestillinger fra torsdag til lørdag, men hvis universitetet siger god for det, vil holdet gerne op på at spille dage i træk. følge anja Phaff Louring skal det hele dog ikke gå op i klapsalver og overfladiske grin:

– olk må gerne have ondt i maven, når de går herfra. åde af at grine, og fordi de føler sig ramt af indholdet.

Humor i lyntempo

Hvis holdet bag revyen kan bevare det samme præstationsniveau som hidtil, virker ambitionerne om at blive byens nye revy ikke urealistiske. år begyndte de at øve med skuespil-

Søren Kjeldgaard / AU-foto

Århus' nye våben i kampen mod terror – Danish Flying Superkids – bevæbnet med kolbøtter og tøndebånd. Så var stilen lagt i et af de numre, der trak flest klapsalver ved Kasernerevyens premiere.

lere, skrive den sidste halvdel af teksterne og improvisere sig frem den . oktober. Premiere-aftenen var den . oktober. Men som anja Phaff Louring gør opmærksom på, kræver de nye mål en mere grundig forberedelse.

– Vi får forhåbentligt snart et revykontor, hvor folk kan aflevere tekster hele året. ammen med noget professionel forfatterhjælp giver det gode muligheder for at producerer nogle skarpere tekster. Derudover tager vi vo-

res erfaringer med os og laver det forberedende arbejde i langt bedre tid. Nu har vi jo et helt år, siger hun.

orsdag og fredag måtte asernerevyen melde alt udsolgt med afsatte billetter, og lørdagens to forestillinger var tæt på udsolgt begge gange.

Martin H. Damsgaard / mhd@adm.au.dk

“ Tanja Phaff Louring, Kasernerevyen:

Om fem år sammenligner folk os med “Anden” og Mikael Bertelsen.

Brandvarm uddannelse

Med flammerne slikkende om ørerne tager studerende og ansatte ved Aarhus Universitet brandkurser i stor stil.

SIKKERHED

–årige ristina Pedersen nærmer sig med forsigtige skridt metalbeholderen med brændende madolie på parkeringspladsen foran barak i orskerparken. Med begge hænder holder hun et fast greb i en fire meter lang jernstang. or enden af stangen sidder der en kop med vand. om studerende på Molekylærbiologi ved hun udmærket godt, at hælder man vand i brændende olie, er det lig med flammer, store flammer, men har man sagt a, må man også sige b. ristina Pedersen har netop meldt sig som frivillig under et af Aarhus Universitets brandkurser, der henvender sig til folk fra Det Naturvidenskabelige – og Det Undhedsvidenskabelige – akultet. Nu skal hun demonstrere, hvordan man absolut ikke skal gøre, når man vil slukke en brand i kogende olie.

Fire meter høj flamme

ristina Pedersen tager de sidste skridt hen til den hvæsende olie på i alt et par deciliter og tømmer hurtigt koppens indhold ned i beholderen. Der lyder et dybt brøl, og en fire meter høj flamme vælter op af beholderen. ursets deltagere læner nakken tilbage og ser ildtungen slå et smæld oppe i luften, inden den forsvinder ned i metalbeholderen igen.

Det ser ud til, at forsøget har haft sin virkning. hvert fald kan man aflæse respekt og eftertanke i ansigterne på tilhørerne. randinstruktør og ingeniørassistent Michael jørn fortæller:

– Vi vil gerne lære folk at have respekt for ilden uden at være bange. Hvis man kan bruge sin viden fornuftigt og roligt, er det forholdsvis nemt at minimere skaderne i forbindelse med de brande, der opstår her på universitetet.

Penge at spare

Det er koordinationsudvalget for sikkerhed ved Aarhus Universitet, der står bag brandkurserne, som startede i . ndtil videre har man uddannet omkring studerende og ansatte.

ikkerhedslederne arl Erik Holst fra emisk nstitut og Erling stergaard fra andlægeskolen har struktureret og igangsat projektet.

– Udgifterne til brandkurserne er småpenge i forhold til de økonomiske og menneskelige udgifter, universitetet sparer, når medarbejdere og studerende ved, hvad de skal gøre, hvis der opstår brand, siger Erling stergaard.

Da brandkurserne kun har kørt i to år, er det dog endnu ikke muligt at se, hvor massiv en effekt man opnår ved at uddanne folk fra de

våde fakulteter. arl Erik Holst oplyser dog, at man på emisk nstitut har oplevet flere småbrande, hvor både studerende og medarbejdere har haft god brug for de færdigheder, de har lært på brandkurset.

Omfavner flammerne

Under den praktiske del af kurset er deltagerne flere gange i nærkontakt med flammerne. den første øvelse skal alle slukke en brand med et brandtæppe lavet i glasvæv, og selv om ilden kun stammer fra et gasanlæg, er den både sprællevende og brændende varm.

En af de sidste deltagere er en yngre kvinde. Hun har rækken igennem set sine medkursister lægge det kvælende tæppe ned over flammerne, men da det bliver hendes tur, tvivler hun. Hun gør ellers det rigtige fra starten: eskytter sine hænder inde i glasvævet og holder en fod på den nederste del af det to kvadratmeter store brandtæppe, så flammerne ikke kan komme ind under tæppet og brænde hende. Alligevel bliver det hende for meget, og da hun læner sig ind over gasflammerne, fortryder hun og trækker sig tilbage. Efter et par hurtige råd fra Michael jørn genvinder hun dog hurtigt modet og får kvat ilden.

Stærke instruktører

Aarhus Universitet har fået uddannet brand-

instruktører, der er udvalgt blandt universitetets ansatte. Hvert kursus bliver afholdt af to instruktører. Michael jørns makker er glasblæser Jens ondrup. Han tager sig af den teoretiske del af undervisningen og betjener gasanlægget, imens Michael jørn håndterer den brede vifte af slukningsredskaber i praksisdelen. Med hjælp fra nogle edb-kyndige kolleger har de to selv udarbejdet alt materialet til deres undervisning, ligesom de også står for den administrative del af kurserne.

landt kursisterne var docent Hans Uffe perling-Petersen, der var godt tilfreds med udbyttet:

– Nu er jeg jo en gammel rotte i faget og har været på mange brandkurser, men det var et godt et af slagsen. Jeg synes især godt om, at de demonstrerede så mange forskellige slukningsredskaber.

år kommer Michael jørn og Jens hristian ondrup op på at afholde kurser. På hvert hold kan der være op til deltagere, og folk skal selv melde sig til. Det kan man gøre på .brand.au.dk.

Martin H. Damsgaard / mhd@adm.au.dk

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

Den tavse TAP

Gitte Nielsen,
afdelingssekretær,
Afd. for Epidemiologi

Jeg blev provokeret, da jeg i 15 læste, at redaktionen forgæves havde forsøgt at få en TAP til at skrive en klumme i avisen med jævne mellemrum. Det undrede mig, at det skulle være så svært, da AU p.t. beskæftiger næsten 1700 TAP'er. kan endda oplyse, at TAP'erne faktisk er den personalegruppe, der er avisens mest trofaste læsere, men at antallet af frivillige til klummetjansen kunne tælles på et par fingre!

Hvorfor er vi TAP'er ikke selv til stede i debatten, hvis vi følger den? Hvorfor blander vi os ikke? Hvor er vi henne?

Er der ikke tradition for, at TAP'er blander sig i debatten? Forskere er per definition vant til at ytre sig. Det er vigtigt og godt at deltage i

meningsudvekslinger. For en TAP ser sagen anderledes ud. Vi er ansat til at servicere og administrere, ikke nødvendigvis til at ytre os. En mandlig TAP fortalte, at hans ledelse ikke ønskede, at han blandede sig i debatten. Er AU's medarbejdere da ikke lige på dette punkt? Er det mere legitimt for en VIP at udtale sig? Eller føles det bare sådan?

Har TAP-gruppen som helhed et lavt selv-værd? Ser man udefra på opdelingen af universitetets ansatte i VIP'er og TAP'er, kan man måske forstå, hvorfor dette kunne være tilfældet. Uden for de gule mure står forkortelsen VIP normalt for "Very Important Person", altså en person, der er mere værd end andre. En TAP er der vist ingen, der ved, hvad er. Jeg kender i øvrigt til mindst én arbejdsplads på AU, hvor man på hjemmesiden opdeler de ansatte i akademisk og praktisk personale med førstnævnte kategori nævnt øverst. Opdelingen er ganske praktisk og falder vel naturlig, når man er vant til universitetets opbygning, men signalværdien er ikke god. Hvem føler mon, de er mest/mindst værd?

Er der et incitament til at gøre en ekstra ind-

Klummepanelet:

(Klommen er udtryk for skribentens egen holdning.)

Jon Boiesen,
stud.mag.

Maria Fabricius
Hansen, dr.phil.
lektor, Afd. for
Kunsthistorie

Casper Foldager,
stud.med.

Thomas Heide,
rengøringsassistent,
IT-byen

Nikolaj Steenberg,
stud.jur.

sats? Generelt er TAP'er lavere lønnet end VIP'er og end tilsvarende ansatte i det private erhvervsliv. Det er et faktum, som vi er klar over ved ansættelsen, så jeg fisker ikke efter medynk. Min pointe er blot, at selv om man kan være nok så engageret i sit job og sin arbejdsplads, så vil det nok for mange være så som så med incitamentet til at give noget ekstra eller gratis til systemet, hvis man ved, at man er lavest i fødekæden, og hvis man i forvejen har rigeligt at gøre med sine daglige arbejdsopgaver. Hvis vi dertil lægger, at man måske føler, at man ikke har noget at bidrage med eller ikke er lige så meget værd som andre, ja, så er der jo ikke meget at have sine meninger i.

Eller er TAP'er bare passive og forkælede og foretrækker at brokke sig i krogene? Nogle gange er det jo nemmere at komme med kritikken, når man ikke bagefter skal stå til ansvar for sine meninger.

Uanset hvad grunden er, så ser det i mine øjne ud til, at der er noget galt; både i TAP'ernes selvpfattelse og i andres opfattelse af dem. Det vil kræve en indsats fra både ledelse (på alle niveauer) og medarbejdere at ændre dette. Hvis jeg har ret i nogle af mine teorier, så må TAP'erne på banen og sige "ja, sådan er det", og vi må finde ud af, hvordan vi kan ændre status quo.

Måske er der nogle, der føler sig provokeret af dette indlæg, ligesom jeg blev provokeret af manglen på engagement blandt mine kolleger, da chancen for at blande sig faldt ned i vores turban. Men jeg mener, at diskussionen er værd og vigtig at tage. Og bliver du provokeret nok, så kan det være, at du blander dig i debatten, om du er TAP eller ej.

KLUMMEN

Din nye sparringspartner

C3

Et nyt fagligt forum for dig der studerer ledelse, økonomi eller business. C3 består af C3 studerende, C3 organisation og C3 a-kasse. Meld dig ind i C3 studerende og drag fordel af en stærk sparringspartner under og efter dit studium.

Faglige aktiviteter

Styrk dine kompetencer i bl.a. jobsøgning, legatsøgning, studieteknik, lønforhandling og iværksætteri. Kom på studieture til udlandet og til foredrag om SAS programmering, PowerPoint og meget mere.

Virksomhedspræsentationer

Få et spændende indblik i virksomhedernes markedsvilkår, arbejdsmetoder og forventninger til dig som kommende medarbejder.

SICEF-messen

Nordeuropas største uddannelses- og karrieremesse af sin slags finder sted hvert efterår i Århus og København.

Få et relevant studiejob

Du har som medlem adgang til C3 jobbank. Her vil du kunne finde både relevante studiejob samt spændende karrieremuligheder, når du er færdig.

Meld dig ind i dag på C3.dk.

ledelse og økonomi
studerende

Rektor fylder tres

PORTRÆT

Lauritz B. Holm-Nielsen har gennem år været en central person i dansk universitets- og forskningsudvikling, og den ottende november fylder han tres. Han har været formand for statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, orskningsrådet for Udviklingsforskning, Det strategiske Miljøforskningsprogram, Nordisk orskneruddannelsesakademi, rektor for orsknerakademiet og mange andre råd, nævn og udvalg. I den august har han været rektor for Aarhus Universitet og er næstformand for rektorkollegiet og for Det Nordiske rektorsamarbejde.

Specialist i verdensbanken

Han var fra 1998 til 2004 lead higher education and science technology specialist i Verdensbanken i Washington. Her var hans opgave at designe, gennemføre og evaluere store reformer af de videregående uddannelses- og forskningssystemer i en lang række mellemkomstlande. Gennem dette arbejde har Lauritz B. Holm-Nielsen opnået et indgående kendskab til udviklingen specielt i Asien og Latinamerika, men han har også arbejdet intensivt i Mellemøsten og Nordafrika.

Det er særligt adgangen til uddannelse af ordentlig kvalitet for alle,

der har haft hans personlige interesse, og her nævner han med særlig varme den reform af Colombias studiestøttesystem, som har gjort det muligt for mere end 10.000 unge colombianere at læse på landets bedste universiteter.

Udfordringer på menuen

Den kroniske underfinansiering af universiteterne og ofte også af forskningsinstitutionerne har han sammen med Verdensbankens økonomer arbejdet på at løse op for gennem strukturrationaliseringer og indførelse af konkurrence og relevans i forbindelse med de nye investeringer. Han ynder ofte at sige, at menuen af udfordringer er den samme, uanset hvilket land man arbejder i, så han bragte mange ideer med udefra, da han var næstformand i orskningskommissionen i 2002. Og netop mange af disse kommissions ideer ligger bag disse års store ændringer i den danske universitetssektor.

Dansk modernisering

Det lå ikke i kortene, at Lauritz B. Holm-Nielsen, som alle kalder ham, skulle vende tilbage til et nyt professionelt liv i Danmark. Han stod midt i en rivende udvikling af Verdensbankens portfolio i netop hans kernefelt, og med videnssamfund og globalisering højt på den

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen er kendt for at se de store linjer og med fantasi finde pragmatiske løsninger.

økonomisk-politiske dagsorden ville det have været nærliggende at høste frugterne der. Men som flere gange før i hans liv blev fristelsen til at skifte spor igen for stor for botanikeren fra Aarhus Universitet – de store opgaver med moderniseringen af den danske universitetssektor var simpelthen for tiltrækkende til at lade ligge.

Overalt både i Verdensbanken, i

udviklingsarbejdet og i det nordiske og europæiske forsknings- og universitetsarbejde er Lauritz kendt for at se de store linjer og med fantasi at finde pragmatiske løsninger. Derfor når han mange mål, og derfor tildelte for eksempel den chilenske regering ham landets højeste orden. Nu udnytter han helt sikkert sit internationale netværk og sin store energi, så det ny Aarhus Universitet kom-

mer godt fra start.

Nogle har spurgt, om en kosmopolit kan finde sig til rette i Århus, men det kan Lauritz B. Holm-Nielsen utvivlsomt, fordi han måske her også kan få tid til sin store interesse for naturen og miljøet, som han helt særligt nyder på ture i Vadehavet nær sommerhuset i Sønderho på hjemmøen Århus.

Informationskontoret

25.000 kroner til kun 6,75%

Er du mellem 18 og 28 år, og vil du have mest muligt ud af dine penge? Så bliv Basic-kunde i Amagerbanken, vi giver dig en masse fordele. Du kan f.eks. oprette en kassekredit på op til 25.000 kr. for kun 6,75%* i rente. Det er gratis at oprette kreditten.

Basic pakken giver dig alt du behøver

- Billig kassekredit op til 25.000 kr. - oprettelsen er gratis
- Gratis Visa/Dankort
- Gratis MasterCard Classic efter normal kreditvurdering
- Gratis netbank - med gebyrfri regningsbetaling, e-Boks m.m.
- Gratis valutaveksling
- Gratis betalingskonto til dine faste udgifter
- Billig boligfinansiering med mulighed for afdragsfrihed - uanset om du bor i ejer- eller andelsbolig

Læs mere på basic.amagerbanken.dk

*) Kræver normal kreditvurdering. Renten er 6,75% (ÅOP 6,9%) pr. 12. september 2006. Renten er variabel.

Du kan også sende en sms til 1279 med teksten Basic, så kontakter vi dig hurtigst muligt (normal sms-takst).

Amagerbanken

Amagerbanken Århus, tlf. 86 13 22 11
Bruun's Galleri afdeling, tlf. 86 19 40 66

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline onsdag kl. 12 i ulige uger. Journalkontoret forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger. Opslag/annoncer sendes til: meddelelser@au.dk

DOKTORGRADEN

Forsvar

SUN
Med henblik på erhvervelse af doktorgraden i odontologi holder cand.odont. **Rodney Allan Moore**, ph.d. den 1. december 2006 kl. 14.00 et offentligt forsvar med titlen: "Psychosocial aspects of dental anxiety and clinical pain phenomena". Forsvaret finder sted i Auditorium 424, Anatomisk Institut, bygning 1230.

SAM

Fredag den 1. december 2006 kl. 13.00 (præcis) forsvarer lektor, ph.d. **Michael Hansen Jensen** sin doktorafhandling "Juridiske Personers beskyttelse efter grundlovens § 73". Forsvaret finder sted i Juridisk Auditorium, bygning 1343.

Fredag den 8. december 2006 kl. 13.00 (præcis) forsvarer professor **Karsten Engsig Sørensen** sin doktorafhandling "Joint venture – struktur og regulering". Forsvaret finder sted i Juridisk Auditorium, bygning 1343.

Konferering HUM

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har konfereret den medicinske doktorgrad til 1. reservelæge, ph.d. **Henrik Birn** for afhandlingen "The kidney in vitamin B12 and folate homeostasis – Characterization of receptors for tubular uptake of vitamins and carrier proteins".

PH.D.-GRADEN

Tildelinger

NAT
Det Naturvidenskabelige Fakultet har tildelt ph.d.-graden i naturvidenskab til følgende:

Den 24 august 2006:

Cand.scient. **Thomas Vestergaard Andersen** for afhandlingen "Applications of Nonlinear Optics and Optical Fibers".

Cand.scient. **Kristian Rechendorff** for afhandlingen "The influence of surface roughness on protein adsorption".

Den 8. september 2006:

Cand.polyt. **Martin V. R. Skov Jensen** for afhandlingen "In-situ Tribo-Electrical Studies of High Current Density Ag-C Sliding Contact Materials".

Den 19. september 2006:

Cand.scient. **Klaus Pagh Almqvist** for afhandlingen "Structural Characterization of Nanocrystalline Thin Films Grown by Magnetron Sputtering".

Cand.scient. **Christian Aaen Diget** for afhandlingen "Beta delayed particle emission – Probing the triple alpha continuum".

Cand.scient. **Jonas Martin Thomsen** for afhandlingen "Home Appliance Integration by Pervasive Computing".

Cand.scient. **Niels Uth** for afhandlingen "Biomechanical factors in sprint running and estimation of the mass specific from resting and maximal heart rate".

Den 22. september 2006:

Cand.scient. **Niels Bassler** for afhandlingen "Experimental Studies Relevant for Antiproton Cancer Therapy".

Cand.scient. **Anne Lund Christophersen** for afhandlingen "A Classification of the Norman Nilpotent Varieties for Groups of Type E6".

Cand.scient.oecon. **Christian Roed Pedersen** for afhandlingen "Multicriteria Discrete Optimization – and Related Topics".

Cand.scient. **Annette Svendsen** for afhandlingen "Electron- and photon-induced fragmentation of molecular ions".

Den 10. oktober 2006:

Cand.scient. **Christer Zoffmann Bisgaard** for afhandlingen "Laser induced alignment - Towards fixed-in-space molecules".

LEGATER

Garvermester C.W. Gerickes Legat

Af ovennævnte legat er et antal legatportioner til uddeling i foråret 2007. Ansøgningskemaet kan rekvireres på nedenstående adresse, hvortil legatansøgningen også stilles. Advokat Birgitte Stenbjerre, Frederiksberggade 2, 1459 København K. Tlf: 3345 4040. Ansøgningsfrist: 30. november 2006.

Professor Hakon Lund og Lektor Hans Rasmussen og Hustrus Fond

Hermed indkaldes ansøgninger til ovennævnte legat fra 2. dels- eller specialestuderende inden for fagene historie, kemi, biologi, geologi eller geografi. Ansøgningskemaer kan afhentes på Informationskontoret, Kemisk Institut, Langelandsgade 140, 8000 Århus C. Ansøgningsfrist: 20. november 2006 kl. 12.00.

Cecilius Lyngby Larsens Legat

Af dette legat uddeles kr. 42.000 i flere portioner. Legatet kan søges af trængende medicinske studenter ved danske universiteter. Ansøgningskema kan printes ud fra <http://www.ku.dk/sa/su-kontor/legat/> Ansøgningsfrist: 27. november 2006, kl. 12. Indsendes til: Københavns Universitet, SU-kontoret, Fiolstræde 22, Postboks 2112, 1014 Kbh.

Helga og Peter Kornings Fond

Der indkaldes herved ansøgninger til Helga og Peter Kornings Fond. Fonden kan søges af ansøgere fra Århusområdet. For mere information se www.korning-fonden.dk. Ansøgningsfrist: 1. december 2006.

International GIS-dag

Forskningscenter Foulum inviterer GIS-interesserede AU-medarbejdere og -studerende til international GIS-dag i Foulum den 15. november 2006 kl. 12.30 til 15.30.

Geografiske Informations Systemer (GIS) indgår efterhånden mere eller mindre i hverdagen for de fleste, men hvor mange af os bruger det fagligt? Og hvor mange flere kunne med fordel bruge det? Arrangementet ved forskningscentret er en mulighed for at se og høre eksempler på, hvad der arbejdes med inden for GIS i vores verden. Desuden er der mulighed for at møde andre folk med interesse for GIS eller GIS-novicer til en uforpligtende snak.

Se mere på <http://www.djgeo.dk/gisdag>

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærene på: www.perst.dk

FORSKNINGSSTØTTE

Forskningsophold i Japan

I henhold til samarbejdsaftale med Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) kan der gives tilskud i form af rejse- og opholdsudgifter til danske forskere, der ønsker at gennemføre et forskningsophold i Japan inden for følgende områder: naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora. Ansøgningsfrist er den 1. december 2006 for ophold, der finder sted i tidsrummet 1. april 2007 til 31. marts 2008. For mere information se www.rektorkollegiet.dk

Det Humanistiske Fakultet (AU)

Opstår i samarbejde med Forskerskolen i Medier, Kommunikation og Journalistik, CVU Alpha, Katrinebjergskolen og Århus Kommune et ph.d.-stipendium til besættelse pr. 1. februar 2007 eller snarest derefter for en periode på indtil tre år. Det fulde opslag kan læses på web-adressen: www.hum.au.dk/fak/phd/opslag/sam-fin/home.htm Ansøgningsfrist: 1. december 2006 kl. 12.00.

Faculty of Humanities (AU)

A 3 year international PhD scholarship on the subject "Cultural encounters between India and the West after 1850" will be available from 1 February 2007. The PhD scholarship will be financed by the Danish Agency for Science, Technology and Innovation. For further information: www.hum.au.dk/fak/phd/opslag/sam-fin/home-uk.htm Deadline for applications: 1. December 2006 at 12 noon.

STILLINGER

TAP-STILLINGER

Det Teologiske Fakultet

2 kontorfunktionærstillinger er ledige til besættelse fra den 1. januar 2007. Ansøgningsfrist: 15. november 2006 kl. 12.00. Se www.teo.au.dk

UNDERVISNINGSSASSISTENTER

For alle opslag af stillinger som timelønnet undervisningsassistent gælder følgende: Ansøgningen skal indeholde oplysninger om og dokumentation for faglige og pædagogiske kvalifikationer samt oplysning om evt. fuldtidsbeskæftigelse andetsteds samt CPR-nr. Timeløn og øvrige ansættelsesvilkår i henhold til den til enhver tid gældende aftale mellem staten og AC. Frigørelsesattest vil være indeholdt i ansættelsesbrevet. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Institut for Æstetiske Fag

En stilling som undervisningsassistent er ledig til besættelse for forårssemesteret 2007. Ansøgningsfrist: 23. november 2006 kl. 12.00.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet (AU)

Ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet er et antal ph.d.-stipendier og kandidatstipendier inden for økonomi og ledelse, jura, statskundskab og psykologi ledige til besættelse pr. 1. januar 2007 eller snarest derefter. Ansøgningsfrist: 15. november 2006 kl. 12.00. Opslagenes fulde ordlyd kan ses på www.samfundsvidenskab.au.dk/nyt/ledigestillinger

Det Naturvidenskabelige Fakultet (AU)

Der indkaldes ansøgninger om stipendier til den naturvidenskabelige ph.d.-uddannelse. Opslaget kan rekvireres på web-adressen: www.nat.au.dk/phd.htm Ansøgningsfrist 15. november 2006 kl. 12.00.

Edith Waagens og Frode Waagens Fond

Annoncerer uddeling af fondens midler til støtte for videnskabelig forskning af nyresygdomme og nyretransplantationer ved danske universiteter og hospitaler. Ansøgningsfrist: 1. december 2006.

Institutionen San Cataldo

Ved Amalfi i Syditalien uddeler Institutionen San Cataldo hvert år nogle stipendielodder. Klosteret er skænket af Carl Wiinstedt og indrettet til studie hjem for danske videnskabsmænd, herunder lærere ved højere læreanstalter, arkitekter, billedkunstnere, forfattere, komponister, musikere m.v. Ansøgningsfrist for sommerophold (april-juli) er 1. december 2006. Ansøgningsfrist for efterår-vinterophold (august-14. december) er 1. april 2007. Yderligere oplysninger om Institutionen San Cataldo på www.sancataldo.dk

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aftønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studentundervisernes Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Det Naturvidenskabelige Fakultet (AU)

Ved Det Naturvidenskabelige Fakultet er der i foråret 2007 (3. og 4. kvartal) en række studenterunderviser-/undervisningsassistentstillinger til besættelse.

Stillingerne kan besættes med såvel færdiguddannede kandidater som studerende ved de pågældende fagområder. Nærmere oplysninger om stillingerne inden for de respektive fagområder kan fås ved henvendelse til de pågældende studienævne. Der kunne forventes studenterunderviser-/undervisningsassistentstillinger i følgende fag: matematik, datalogi, fysik, kemi, Steno Institut, idræt og biologi.

Ansøgningsfrist: mandag den 20. november 2006 kl. 12.00.

TA' BUSSEN - LINIE 888

KUN 120 KR.

For studerende og seniorer fra mandag til torsdag

ÅRHUS
ROSKILDE
KØBENHAVN

Rejsetid ca. 3 timer.
Afgang fra Århus
rutebilstation.

Tlf. 70 210 888
Online booking:
www.linie888.dk

Abildskou A/S

KALENDER

6.-22. NOVEMBER

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

HISTORIE	<p>Mandag 6. KL. 19.30. SPARTAS KRIGERE Adam Schwartz om hoplitterne og krigsførelse i oldtidens Grækenland. Entré kr. 25. Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.</p>	FANTASY & RELIGION	<p>KL. 19.30. FRA HIMLEN TIL HOGWARTS Fantasy-fortællinger fra Lewis' Narnia-bøger over <i>Ringenes Herre</i> til <i>Harry Potter</i> og <i>The Matrix</i> rummer religionshistoriske motiver. Omvendt kan man også se fantasy-elementer i traditionelle religiøse fortællinger, som f.eks. Pagtens Ark. Ph.d.-studerende Laura Feldt præsenterer og diskuterer fantasy-fænomenet og forholder det til religion og religiøse fortællinger. Aud. 3, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.</p>	RELIGION & POLITIK	<p>KL. 16.15. GUDS EGET LAND Jørgen J. Poulsen, Institut for Statskundskab, om religion i USA's politiske kultur i foredragsrækken <i>Politik og religion</i>. Aud. A1, bygn. 1333. Arr.: Kritisk Profil.</p>
MATEMATIK	<p>KL. 14.15. LINDHARD LECTURE Professor Elliott Lieb, Princeton University, on Quantum Mechanics, the Stability of Matter and Quantum Electrodynamics. Aud. F, Dept. of Mathematical Sciences. Arr.: Center for Teoretisk Naturvidenskab.</p>			STAND-UP	<p>KL. 20. COMEDY NIGHT Oplev Århus' bedste stand-up-komikere til open mike, hvor alt er tilladt, og latteren fylder Pakhuset. Kr. 30/ kr. 50 for ikke-medlemmer. Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.</p>
GET-TOGETHER	<p>Tirsdag 7. KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT Danish and international students meet Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.</p>	LÆRING	<p>Fredag 10. KL. 14.15. COMPUTERSPILE, LÆRINGSSPILE OG "PLAYWARE" Lektor Carsten Jensen, DPU, lægger i sit foredrag op til diskussion om læringsbegrebet med udgangspunkt i børns og unges brug af computerspil og andre digitale medier. Oplægget vil tillige introducere til og diskutere de nye pædagogiske og didaktiske muligheder, der åbner sig med "pervasive computing" og "ambient intelligence". Det lille Auditorium, IT-Huset, Åbogade 15. Arr.: Informationsvidenskab.</p>	KØN & IDENTITET	<p>Torsdag 16. KL. 13.15. KØNNETS MAGT Postdoc Anne Trine Larsen om Danmarks første kvindelige historiker Anna Hude og historie som en angiveligt maskuliniseret videnskab. Var de kvinder, som har forsket og gjort karriere i faget, bundet til maskuline idealer, eller åbnede de kvindelige historikere for nye former for historievitenskab? Lok. 136, bygn. 1410. Arr.: Historie og Områdestudier.</p>
SPOUSES	<p>Onsdag 8. KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.</p>	HISTORIE	<p>Søndag 12. KL. 14.15. FRA STEN TIL BRONZE Dr.phil. Helle Vandkilde om perioden 2000-1500 f.Kr., hvor oldgamle traditioner kæmpede mod nye fremmede impulser, og hvor menneskers relationer til hinanden og til ting ændrede sig afgørende. Moesgård. Arr.: Moesgård Museum.</p>	KLASSISK	<p>KL. 19. ÆGYPTOLOGIENS GULDALDER Perioden 1880 til 1914 er tiden med store og spektakulære fund i Ægypten og den såkaldte "Berlinskoles" storhedstid, hvor professor Adolf Erman (1854-1937) skabte dynamik i studiet af det gamle Ægypten. Foredrag ved mag.art. Torben Holm-Rasmussen. Antikmuseet. Arr.: Antikmuseet.</p>
MEDIER	<p>KL. 14.15. VIRKSOMHEDENS KOMMUNIKATION Gennem Medierne Professor Roy Langer, RUC, om erhvervsjournalistikens udvikling, virksomheders strategiske kommunikation og mediernes dækning af virksomhedens sociale ansvar. Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.</p>			IDÉ-HISTORIE	<p>KL. 19.30. TIDSSKRIFTPRÆSENTATION <i>Slagmark</i> præsenterer efterårsnummeret, hvor temaet er Blumenberg. Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening og <i>Slagmark</i>.</p>
BIO-INFORMATIK	<p>KL. 14.15. BIRC SEMINAR Morten Lindow, The Bioinformatics Centre, University of Copenhagen, on "Intragenomic matching reveals huge potential for miRNA regulation in plants". Hoegh-Guldbergs Gade 10, Building 1090. Arr.: Bioinformatics Research Center.</p>	BEVIDSTHED	<p>Mandag 13. KL. 15.15-18. OM DRØMME OG MENNESKELIG BEVIDSTHED I foredragsrækken <i>Bevidsthed og religiøs erfaring</i> taler lektor, dr.phil. Lars Hem om udviklingen inden for evolutionsbiologi og hjerneforskning, og hvordan den har bidraget med nye indsigter om den menneskelige bevidsthed, med særlig vægt på udviklingen af menneskets bevidsthed, når det drømmer. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.</p>	KRIG	<p>Søndag 19. KL. 14.15. RENÆSSANCENS KRIGSKUNST Museumsinspektør Hans Henrik Appel, Tøjhusmuseet, følger udviklingen fra Machiavellis og Michelangelos Italien over Holland til Chr. IV's Danmark. Moesgård. Arr.: Moesgård Museum.</p>
RELIGION & POLITIK	<p>KL. 16.15. ADSKILLELSER AF RELIGION OG POLITIK Adjunkt Anders Berg-Sørensen, KU, om sekularisme i foredragsrækken <i>Politik og religion</i>. Aud. A1, bygn. 1333. Arr.: Kritisk Profil.</p>			GET-TOGETHER	<p>Tirsdag 21. KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT Danish and international students meet to have a nice evening. Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.</p>
IVÆRKSÆTTERE	<p>KL. 16.15-18. DEBAT Er højtuddannede kvinder også iværksættere? Har de brug for særbehandling? Har højtuddannede mænd? Er der i så fald forskel på denne særbehandling? Finlandsgade 25. Tilmelding: senest 8. november på www.cfe.au.dk. Arr.: Center for Entrepreneurship.</p>	POLITIK	<p>Tirsdag 14. KL. 13.15. THE US MID-TERM ELECTIONS Guest lecture by Professor John C. Fortier, American Enterprise Institute, on the outcome of the mid-term elections and what it may tell us about the prospects for the parties and candidates at the next presidential election, in 2008. Building 1461, room 516. Arr.: Dept. of English.</p>	HISTORIE	<p>KL. 19.30. GAVEGIVNING OG KONFLIKTLØSNING Kim Esmark fortæller om gavegivning i Middelalderen med udgangspunkt i gavebogen fra Esrum Kloster. Entré kr. 25. Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Historia.</p>
FILOSOFI	<p>KL. 19. SCHOPENHAUER Forskningslektor, dr.phil. Søren Fauth giver en kritisk introduktion til tysk filosofis "enfant terrible". Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Filosofisk Forening.</p>			SPOUSES	<p>Onsdag 22. KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP Living abroad: Philosophical Reflections on Cultural and Personal Identity by Johanna Seibt, Institute of Philosophy and History of Ideas. Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.</p>
LIV & KUNST	<p>KL. 19. DEN FORTABTE SØN En aften om Rembrandts maleri med udgangspunkt i Henri Nouwens bog <i>Den fortabte søn vender hjem</i>. Psykolog Bodil Kappelgaard holder oplæg til workshop. Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.</p>	IVÆRKSÆTTERE	<p>KL. 13.15.-17. NY VIRKSOMHED OG JURA Hvor ligger faldgruberne ved start af egen virksomhed? Advokat Jens Jerslev om, hvad du juridisk bør være opmærksom på. Gratis. Finlandsgade 15. Tilmelding: www.cfe.au.dk. Arr.: Center for Entrepreneurship</p>	KARRIERE	<p>KL. 12-16. KARRIEREMESSE FOR NATURVIDENSKAB 35 virksomheder, der tilsammen dækker alle studieretninger på Naturvidenskab, er repræsenteret. Gratis buffet i messeområdet fra kl. 12.30. Aulaen, Ndr. Ringgade. www.nat.au.dk/ekna Arr.: EKNA.</p>
KØN & IDENTITET	<p>Torsdag 9. KL. 13.15-15. HVEM OG HVAD HAR DEN HØJESTE RET? Er det kvinden, barnet eller kærligheden, spørger lektor, dr.phil. Bente Rosenbeck, KU, i denne forelæsning om lyst og sex samt hetero- og homoseksualitet. Bygn. 1410, lok. 136. Arr.: Historie og Områdestudier.</p>	KUNST & TEOLOGI	<p>KL. 16.15. KUNSTENS UUNDVÆRLIGHED Postdoc David Bugge om teologen og filosofen K.E. Løgstrup. Uanset hvilket emne han kastede sig over, foregik det i en stadig dialog med digtekunsten, som formår at gøre forståelsen konkret nærværende og at prikke til vores åndelige ladede, mens teologien og filosofien traditionelt bevæger sig i et abstrakt begrebsprog. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet. Arr.: Teologisk Forening.</p>	MEDIER	<p>KL. 14.15. THE DIGITAL IMAGE Stephen Prince, Professor of Communication, Virginia Tech, on Cinema and Cinematography in the 21st Century. Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.</p>
ÆSTETIK	<p>KL. 14.15. KUNSTNEREN SOM ARKIVAR Postdoc Charlotte Greve om de såkaldte Moskva-konceptualisters idé om kunstneren som arkivar, som sammenlignes med den postrevolutionære russiske avantgardes idé om kunstneren som producent. Lok. 124, Kasernen, Langelandsvej 139. Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.</p>	GET-TOGETHER	<p>KL. 19. INTERNATIONAL NIGHT Danish and international students meet to have a nice evening. Nordhavnsvej 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.</p>	RELIGION & POLITIK	<p>KL. 16.15. SEKULARISERING OG STATSdannelse Uffe Østergård, DIIS, om religion i USA's politiske kultur i foredragsrækken <i>Politik og religion</i>. Aud. A1, bygn. 1333. Arr.: Kritisk Profil.</p>
IDÉHISTORIE	<p>KL. 19.30. OFFERBEVIDSTHEDEN Lektor Henrik Jensen, RUC, om offermentaliteten i det 20. århundrede. Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening.</p>	SPOUSES	<p>Onsdag 15. KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP Between Past and Present: Culture Encounters in the Black Sea Region by Director Pia Guldager Bilde, Centre for Black Sea Studies. Faculty Club, Building 1421, 1st Floor, Fredrik Nielsens Vej.</p>	FILOSOFI	<p>KL. 19. MARX OG SCHMITT – VENNER ELLER FJENDER? Postdoc Andreas Beck Holm om alliancen mellem politisk radikalitet og reaktion. Er der en dybere overensstemmelse mellem "fjendskabets tænker" – den konservative Carl Schmitt – og traditionen fra Karl Marx – eller dækker den tværtimod over dybe modsætninger, der gør Schmitt til en tvivlsom allieret for venstrefløjen? Richard Mortensen Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Filosofisk Forening.</p>
SIGØJNERE	<p>KL. 19.30. SIGØJNERE – EN REJSE PÅ KANTEN AF EUROPA idéhistorikeren Carsten Fenger-Grøn præsenterer i billeder og beretninger et koncentrat af sine rejseindtryk blandt Europas sigøjnere og giver et bud på deres fremtid i det moderne Europa. Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.</p>	MEDIER & DEMOKRATI	<p>KL. 14.15. COMMUNICATION AND DEVELOPMENT IN SOUTH AFRICA Simon Burton, Associate Professor of Sociology, University of KwaZulu-Natal, South Africa, on activities, actors and interests over the first twelve years of democracy. Store Auditorium, IT-huset, Åbogade. Arr.: Informations- og Medievidenskab.</p>		

ER DER LIV DERUDE?

Den genetiske kode, menneskets udvikling og spørgsmålet om liv andre steder i kosmos er de kommende temaer i den succesrige foredragsrække "Liv", som Det Naturvidenskabelige Fakultet arrangerer i samarbejde med Folkeuniversitetet.

Lektor Kim Kusk Mortensen, Molekylærbiologisk Institut, fortæller om den information, der ligger i den genetiske kode, og hvordan den kan udnyttes i dag og i fremtiden. Løsningen af det humane genoms og andre genomers koder åbner døren både for mange spændende muligheder i behandlingen af sygdomme og etiske problemer, som Kim Kusk Mortensen også vil komme ind på.

I sin forelæsning om menneskets udvikling den følgende tirsdag tager overlæge Peter K. A. Jensen fra Klinisk Genetisk Afdeling på Århus Sygehus afsæt i oprindelsen af den udviklingslinje, der for 6-7 millioner år siden udskiltes fra chimpanse-linjen og

som i sidste ende førte frem til det moderne menneske, homo sapiens. Det er en beretning om, hvordan mennesket på kort tid – i udviklingsmæssig forstand på én nat – ændrede sig fra at være blot endnu en stor pattedyrart til at blive det dominerende pattedyr på Jorden og verdenserobreren.

Fra Danmarks Rumcenter kommer seniorforsker Jens Olaf Pepke Pedersen for at svare på spørgsmålet, om vi er alene, eller om der liv andre steder end på Jorden. Det fører både til teoretiske overvejelser over sandsynligheden og betingelserne for at skabe liv og en beretning om, hvad NASA og radioastronomer gør for at søge liv i solsystemet og blandt fjerne stjerner.

FOREDRAGSRÆKKEN LIV
7/11 OG FØLGENDE TIRSDAGE KL. 19-21
AUD. 1, SØ-AUDITORIERNE
GRATIS ADGANG

TILBUD OM FRIVILLIGT ARBEJDE

Med sloganet "Noget for dig – mere for andre" har en gruppe studerende lanceret et nyt projekt, der skal engagere flere studerende i frivilligt socialt arbejde i Århus. Aveta hedder projektet, hvor studerende giver andre studerende gode råd om mulighederne for frivilligt arbejde, der både kan give kompetencer, man ikke får ved almindeligt studiearbejde, og pynte på cv'et.

– Som studerende kender vi andre studerendes behov og interesser og kan derfor hjælpe med at finde det rette frivillige arbejde, forklarer projektkoordinator Nanna Ehler fra sit kontor hos Friboersens i De Frivilliges Hus.

Aveta var med ved Studenterrådets studiestartmesse i september og arrangerer nu

en event i Universitetsbaren, hvor konceptet fra speed-dating giver studerende mulighed for at møde repræsentanter fra forskellige frivillige organisationer. I forbindelse med eventen vil baren være åben, og der vil være forskellige festlige indslag. Og borgmester Nicolai Wammen møder op for at byde initiativet og de fremmødte velkommen.

HIT'N-MOVE
18/11 KL. 14-19
UNIVERSITETSbaren, STUDENTERNES HUS
WWW.AVETA.DK

RUNDT OM GALATHEA

Jagten på den store søslange var et af de mere spektakulære mål, da danske forskere i begyndelsen af 1950'erne stævnedes ud på den anden Galathea-ekspedition for at vise det danske flag og give landet god publicity. Søslangen fandt de aldrig, men den var med til at skabe et tæt samarbejde mellem forskere og journalister og dermed indfri ambitionerne om at kombinere forskning og formidling. Samme mål har også den tredje Galathea-ekspedition, som nu krydser verdenshavene ladet med forskere, journalister og sømænd. Og netop den er anledningen til et arrangement med fokus på de tre danske Galathea-ekspeditioner.

Ph.d.-studerende Annette Bruhn fortæller om sit ophold på Vædderen og den udforskning af det globale kulstofkredsløb, hun deltager i sammen med bla. forskere fra Afdeling for Marin Økologi. Det er et af de få gennemgående projekter på Galathea 3, hvor antropologer fra Aarhus Universitet også undersøger materiel kultur og identitet i Melanesien for at kaste lys på globalisering i fortid og nutid. Om det projekt fortæller Anders Emil Rasmussen, inden historikeren Michael Sterll tager fat på Galathea som en central størrelse i dansk nationalmytologi, der blev grundlagt, da korvetten Galathea stævnedes ud i 1845. Ud over selve rejsen og dens resultater tager foredraget også fat på samtidens forståelse af naturhistorie og på den efterfølgende mytologisering.

Dagens tilrettelægger, lektor Kristian Hvidtfelt Nielsen fra Steno Institutet, ser på den anden Galathea-ekspedition 1950-52, der bla. skulle rette op på Danmarks ry efter samarbejdet med Nazityskland efter anden verdenskrig. Og selv om man ikke fandt den store søslange, blev den ekspedition alligevel vurderet som en stor succes.

FORSKNING, FORMIDLING OG 160 ÅRS DANSK EKSPEDITIONSHISTORIE
20/11 KL. 14-17
AUDITORIUM G2, BYGNING 1532
TILMELDING SENEST 15/11 PÅ: LAURA@SI.AU.DK
SE OGSÅ WWW.SI.AU.DK

VALGMØDE

Den 23. november er der valg på Aarhus Universitet, hvor de studerende bla. skal vælge deres to repræsentanter i universitetets bestyrelse.

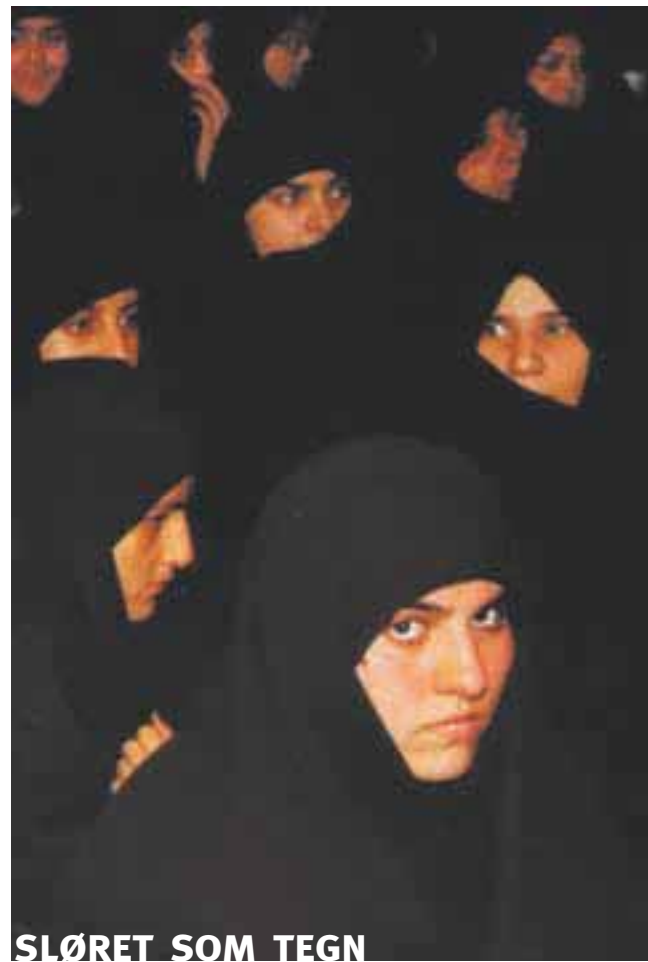
Normalt afføder et valg også valgmoder med debat med kandidaterne, men sådan er det ikke i år. Faktisk er der kun et eneste valgmoder. Her kan man til gengæld møde alle de lister, der stiller op. Det er FUNI – Fælles Udvalg Nordisk Institut – som står for arrangementet i samarbejde med de opstillede lister. De omfatter en række lister med tilknytning til Studenterrådet, lister fra Jura med Moderate, Alternative og Konservative som fortegn samt Konservative Studenter.

VALGMØDE
20/11 KL. 15
JURIDISK AUDITORIUM, BYGN 1343

NORDISK MYTOLOGI

Aspekter af den nordiske mytologi er temaet for et seminar, hvor Nordisk Institut har samlet en international gruppe forskere inden for litteraturhistorie, filologi og religionshistorie. Det er bla. mytologiens funktion i det før-kristne Skandinavien, som skal diskuteres denne dag – f.eks. vil det blive belyst, hvordan mytologien kan have fungeret som fikspunkt for rumlig orientering og differentiering. Flere foredrag vil tage udgangspunkt i fagområdets uomgængelige diskussion om de overleverede myters kildeværdi. Kan de skriftlige kilder, der alle er skrevet af kristne forfattere i middelalderen, overhovedet sige noget om vikingetidens hedenske kultur, religion og fortælleformer?

NORPH@HUM.AU.DK
SEMINAR, OLD NORSE MYTHOLOGY
17/11 KL. 10-16.30
RICHARD MORTENSEN STUEN, STUDENTERNES HUS
WWW.AU.NORDISK.DK

SLØRET SOM TEGN

Med globaliseringen er mængden af kulturelle tegn øget dramatisk samtidig med, at deres betydning forskydes, når de oplantes fra en kultur til andre. Et oplagt eksempel på den proces er det muslimske tørklæde.

Og netop det omdiskuterede tørklæde eller slør bliver på en kommende konference på Aarhus Universitet brugt som eksempel på en proces, hvor tegn, der i en traditionalistisk kultur har fast betydning, bliver porøse og dynamiske i den kultur, som den tyske sociolog Ulrich Beck har kaldt den "anden moderne".

Hvad sker der med tørklædet som tegn, når det oplantes til en kultur, hvor grænserne mellem verdsligt og religiøst eller mellem mandligt og kvindeligt forløber helt anderledes end i hjemlandets kultur, og hvor det underkastes dynamiseringer af tegnets betyd-

ning? Og hvordan påvirker det den moderne europæiske kultur?

Spørgsmålene og problematikken belyses tværfagligt ud fra tre overordnede perspektiver. Sløret i europæisk kontekst illustreres med eksempler fra tørklædedebatten i Frankrig, Tyskland og Danmark. Desuden bliver sløret belyst kultur- og religionshistorisk og som del af en kulturel identitet under overskriften "Slør og frihed". Konferencen er arrangeret af Kirsten Molly Søholm, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, Inger Degn fra Center for Diskursstudier, Aalborg Universitet, samt Fokusområdet Globalisering ved Aarhus Universitet.

SLØRET SOM TEGN I EN GLOBALISERET VERDEN
9/11 KL. 9-17.45
HORNUNG-STUEN,
STUDENTERNES HUS

DOPINGSPØGELSER PÅ AU

Doping og sportsjournalistik er noget værre rod. Eller er det? Center for Idræt har sat sig for at undersøge spørgsmålet og har inviteret en række mediefolk til at diskutere pressens håndtering af dopingspøgelset. Det sker på et seminar, der følger op på et tilsvarende, som blev holdt i efterdønningerne af dopingskandalen i 1998-udgaven af i Tour de France.

Dengang rejste det spørgsmålet, om pressen ikke for længe burde have afsløret brugen af doping frem for at overlade den opgave til toldere og kommissærer. Og i lyset af årets skandale med udelukkelse af forhåndsfavoritter som Ivan Basso og Jan Ulrich og dopinganklagen mod den senere vinder Floyd Landis kan der nok være basis for endnu en runde om pressens forhold til sportens syndere og sejrende helte.

Professor Verner Møller fra Center for Idræt og professor Jens

PRESSEN OG DOPING
16/11 KL. 13-17
SØ-AUDITORIERNE,
WILHELM MEYERS ALLÉ
TILMELDING SENEST 9/11:
JHAVELUND@IDRAET.AU.DK

Obligatorisk golf i uddannelsen

MODERNE NETWORKING

De gav os både krudt og Kung Fu, hvoraf førstnævnte uden tvivl var den største eksportsucces. Nu er kineserne igen klar med en eksport-idé, der kan vise sig at være nøglen til succes i det 21. århundredes innovative netværksamfund: obligatoriske golfkurser for eliten af universitetsstuderende.

Det er Xiamen-universitetet i det sydøstlige Kinas Fujian-provins, der er helt fremme i Mao-sutterne, når det gælder moderne uddannelsesstænkning. Rektoren ved universitetet, Zhu Chongshi, har for nylig besluttet, at alle studerende, der tager en kandidatgrad i ledelse og administration, økonomi, jura eller softwareudvikling, skal tage obligatoriske golfkurser som led i uddannelsen.

– Golf er ikke bare god motion. Det vil lære de studerende vigtige kommunikationsevner og vil i sidste ende gavne deres fremtidige karriere, sagde Zhu Chongshi i forrige uge til både kinesiske og vestlige medier.

Stedet, man netværker

Gal eller genial? Golf-rektoren har i den grad delt vandene med sin beslutning. Golf er i det kommunistiske Kina blevet anset for indbegrebet af dekadent vestlig kapitalisme, men er i dag den hurtigst voksende sport i landet. Men, men, men: obligatoriske golfkurser for elitestuderende i et land, hvor gennemsnitsindkomsten er 1200 kr. om måneden. Kunne uddannelsespengene ikke bruges bare lidt bedre?

Det er ikke sikkert. Golfbanen er i høj grad stedet, hvor ledere og forretningsfolk netværker, forhandler aftaler og indgår kontrakter. Er man helt umulig med en golfkølle, er man altså ikke nødvendigvis supeheldigt stillet, når det officielle møde er slut, og realitetsforhandlingerne begynder – på golfbanen. Det har golf-rektoren indset. Til avisen The Scotsman siger Zhu Chongshi:

– Golf er en vigtig del af international business. Universitetsuddannelser må designes, så de opfylder markedets behov, og gode evner i golf er blevet et afgørende værktøj for at netværke i elitecirkler.

Danmark langt bagud

CAMPUS har spurgt en af landets førende netværksekspertter, ph.d. Christian Waldstrøm, der er adjunkt ved Handelshøjskolen i

Århus, om den kinesiske rektor er fuldstændig galt afmarcheret.

– Nej, bestemt ikke. Det giver fuldstændig god mening. I Danmark er vi desværre langt bagud, når det handler om at forstå betydningen af netværk, siger han.

Christian Waldstrøm, der skriver på en bog om netværk, mener, at de gode netværk er karakteriseret ved, at noget er fælles og andet går på tværs.

– Hvis du nu har et universitet, der uddanner en masse dygtige ingeniører, så skal de jo nok helt naturligt møde en lang række andre dygtige ingeniører i forskellige sammenhænge. Men det kunne jo være, at de havde mere brug for at møde nogle dygtige marketingfolk. De kontakter kunne måske opstå og vedligeholdes på golfbanen, siger han.

Vigtigt at drikke

En ny amerikansk undersøgelse viser, at folk, der drikker med kolleger i socialt lag, tjener 10-14 procent mere end afholdtsfolk. Barfluer og cocktailtøser har simpelthen flere numre i mobilen end folk, der skynder sig hjem til ægtefællen, og det kan aflæses på lønchekken.

– Det undrer mig heller ikke. W.C. Fields sagde: "Jeg tør ikke stole på en mand, der ikke drikker." Det er en kendsgerning, at der sker noget efter 10 øl. Det er ikke sikkert, man lærer de bedste sider at kende hos folk, men man får en stærk fornemmelse af, om man kan stole på dem. Det kan være et problem for kvinder i en mandsdomineret forretningsverden, fordi de risikerer at blive

Polfoto

Golf blev faktisk opfundet i Kina – mener kineserne. Der er indier på, at der blev svinget med køller i Kina allerede i 945, mens skotterne, der ellers praler med at være de første, ikke kom i gang før 1400-tallet. Nu vil en kinesisk universitetsrektor gøre spillet til en obligatorisk del af eliteuddannelserne. Her er det Kinas bedste golfspiller, Zhang Lianwei, der prøver at finde en passende grimasse, mens han svinger køllen.

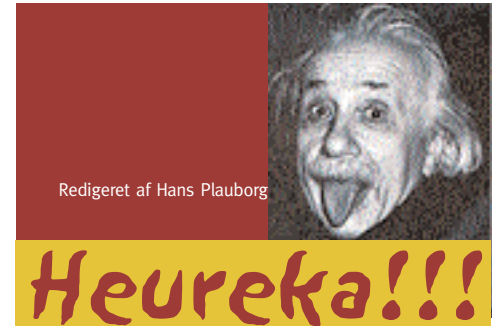
misforstået, hvis de går på bar og drikker sig fulde med mandlige kolleger. Her kan golfbanen være et mere neutralt mødested, siger Christian Waldstrøm.

At golfbanen virkelig er "netværkerstedet" par excellence, bekræfter Peter Shakeshaft, direktør i et skotsk konsulentfirma.

– Jeg har nu lavet forretninger på golfbanen i 30 år. Når man går det meste af fire kilometer med tre andre fyre, bliver man afslappet og i humør til at indgå i en anden form for kontakt end i mødelokalet. De praktiske detaljer kan man altid ordne her, siger han til avisen The Scotsman.

Bagsiden ville gerne have spurgt rektor Lauritz B. Holm-Nielsen, om han har tænkt sig at lade sig inspirere af sin kinesiske kollegas ide. Universitetsparken ville jo uden problemer kunne bære en lille nihullers-bane. Men rektor var desværre ikke at træffe. Gad vide, om han spiller golf?

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Man bliver ikke klog af brystmælk

Mytefald 1. I næsten 80 år har forskere undersøgt, om der en sammenhæng mellem intelligens og brysternæring. En lang række intelligens-test har gennem årene vist, at børn, der har fået brystmælk som spæde, scorer højere, men skyldes det et eller andet ved brystmælken, som en del forskere og mange menigmand har ment?

Nu mener engelske forskere på baggrund af amerikanske data at have punkteret myten om de "kloge partikler" i modermælken. Forskerholdet fra Medical Research Council (MRC) har analyseret 3161 mødre og 5475 børn over en periode på 25 år. Børnenes intelligens blev målt via standardmetoder indtil femårsalderen, og ganske rigtigt viste brystbørnene sig i gennemsnit at være fire IQ-point klogere end ikke-brystbørnene. Men når mødrenes intelligens blev inddraget, var der lille eller ingen effekt.

Det viste sig, at mødre, der gav bryst, generelt var ældre end mødre, der gav af flasken. Deres indkomst og sociale baggrund var også bedre, sandsynligheden for, at de røg, var mindre, og generelt var hjemmeomgivelserne hos brystmødrene mere stimulerende for barnet.

– Brysternæring har uden tvivl mange fordele for både barn og moder, men barnets intelligens bliver næppe påvirket, konkluderer lederen af undersøgelsen, Geoff Der, i *British Medical Journal Online*. Analysen af de amerikanske data viser da også, at søskende, hvoraf den ene har fået bryst og den anden flaske, ikke adskiller sig intelligensmæssigt fra hinanden.

Gårdliv kan give brystkræft

Mytefald 2. Myten om de kernesunde landmandsdøtre er måske ... en myte.

En undersøgelse blandt 1100 kvinder foretaget af forskere fra Stirling University i Skotland viser, at kvinder, der har arbejdet på eller er vokset op på en gård, har tre gange så stor risiko for at få brystkræft som andre kvinder.

Forskerne gætter på, at det skyldes, at kvinderne på gårdene har været udsat for pesticider og andre giftstoffer, men siger samtidig, at der er brug for en nærmere undersøgelse.

Kvindes seksuelle ophidselse

Mytefald 3. Den sidste myte, der står for fald i denne omgang, er måske den mest sejlivede, nemlig den, at kvinder skulle have brug for et længere forspil end mænd for at blive seksuelt ophidsede. Det passer ikke, lyder det nu fra canadiske forskere, der har undersøgt 60 mænd og kvinders ophidselse på en helt ny måde.

Ved hjælp af supermoderne termisk udstyr har de målt temperaturudsving i forsøgspersonernes genitalier, mens de så alt fra landskabsbilleder og horrorfilm til Mr. Bean-komedier og porno. Tidligere har den slags målinger skullet laves med elektroder og for kvinders vedkommende tamponlignende aggregater i skeden, hvilket har påvirket resultaterne. Med den nye målemetode kan man uden forstyrrede elektroder måle temperaturudsving ned til 0,001 grader celsius.

Resultaterne viste, at temperaturen i genitalierne hos både mænd og kvinder steg med ca. to grader, når de så pornofilm, mens der ikke kunne registreres udsving, når Mr. Bean underholdt. Mænd opnåede maksimal seksuel ophidselse efter 665 sekunder – omkring 11 minutter – mens kvinder brugte lidt længere tid, nemlig 743 sekunder.

Tast og vind

Hvor mange engelske forskere indrømmer selvcensur?

Send sms til **2899 2577** senest mandag den **13.11.**

Blandt de indsendte svar trækker **CAMPUS** lod om en boggave fra Forlaget Univers til en værdi af 800 kr.

Vinder af quizen i sidste nummer blev Karl Fritjof Rasmussen.